Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Gebeden tot Jezus Christus, tot de H. Maagd en tot St. Anna.

https://hdl.handle.net/1874/340363

KAST II
68

2.

Gebeden tot J.C. en tot de H. Maagd, tot S. Anna; twee sermoenen.

Hs. op papier (fragment), geschreven ca. 1530; 120 bll. 135 × 98 mm. Geheel lederen band uit begin van de 18de eeuw. Roode en blauwe initialen.

BIBLIOTHEEK DER LIT. V.R. ... UTRECHT

15 Initialen in kleuren
Naam rood en groen.

238 bladz

4
479

arryatt The Three Cutters
ng Legs Jean Webster
tte-maker is Romance
F. Marion Crawford
Travels: Jonathan Swift
oner of Zenda
Anthony Hope
Twist Charles Dickens
nd Juliet Shakespeare

15 Initialen in kleuren
blauw rood en groen.
238 bladz

4
479

Kast 11
68

O Alre rechtuerdichste
riechter alre creatu
ren Here Ihesu christi Ich bid v
doer dien groten laster die
gy verdroecht om onse sali
cheit Doen v die scryben
en die pharazeen voer
herodes valschelick wroech
den En doen leyden v he
rodes in syn camer en de
de v sytten op synen stoel
off setel nemende die gul
den croen van syne hoefde
en settense op v conincklicke
hoeft En eer bewysende
als eynen toeuenaer die he
in alsulcke dynge verblyden

Op dat gy doch synder sot-
ter begeerten genoech sol-
det doen op dz hy wat nouws
moecht sien eñ hoeren Doe
vraechden hy v eñ ond'soecht
v van voel dyngen Eñ hy
seyde toen my eynich tenkē
ofte miraculen ich sal dy ver-
loessen witten handen uwer
viandē Eñ ich sal v gereecht
he maken van mynē lande
nae mynre doot Eñ ich sal
v soe voel eeren doen als v
myn vader oeyt schanden
dede Mer gy als eyn saecht-
moedich lemken stont al stil-
le eñ en antwoerden iet ey

woert Noch gy en woudet
geyn teycken vō hē doen
Op dz gy onse vloessinge uz
en verlengdet Dz gy v gſ
O Alre rechtuerdichste
rechter alre creatu-
ren lēe Jhū xp̄i Jch bid v dō
dien grooten laster die ē gy
verdroecht om onse salichz
Doen v herodes weder tot
leyden tot synen ridderen
seggende hy en wilt my een
woert uz antwoerden doē
vraechden hy v van dat gy
waert Eñ herodes seide
bistu die gene daer myn
vader alle die kynder om

dede doeden eñ die coninge
tot orienten soechten te ee
ren eñ ouermits wyen dat
dʒ roetsche volck hoer eer v̄
liesen soudē bistu dʒ soe seg
get my ich sal v doen eeren
eñ gueden eñ versetten al
le dynē schade eñ v̄smaet
heit die dy myn vader eñ
dyn volck gedaen heeft Tot
welker vragynge dat gy oet
moedelicken swegēt hē ey
woert nʒ antwoerdende
Dat hadde hē onweert
eñ sprack tot hē synē rich
teren doit enwech den sot Dʒ
O Alre rechtuerdich

ste riechter alre creature
Ae Ihu xpi Ich bid v doer
dien groeten laster dien gy
verdroecht om onse salicht
Doen v herodes dede ley
den in syn paleys En hy
eñ syn volck v seer versma
den recht oft gy O wyslt
des hemelschen vaders een
toeuenaer offt eyn sot hadt
geweest daer men iet aen
en hadde moegen myßdoen
alsoe dz gy menichwerff in
synder tegenwoerdicht ter
eerden ned' stortet Want
cũ euwant was onder syn
familie oft gesyn die hem

geen sunderlinge versmaetheit
aen en dede Doen bescript
ten sy v noch meer en deden
v aen eyn wit cleit gelick
eynen sot En eynen stro
hoet setten sy op v hoeft
En mit eynen stroen bande
deden sy v binden off gorden
En also leiden hyn v weder
den die v daer brachten seg
gende pylatus heeft gedaen
dat hy mocht Hyn waende
myn eynen wysen man te synden
den mer hy synden myn eynen
sot En tot uwen viranden
O xpi spc hyn wat heisti dese
het is eyn sot laeten gaen

wer die princē der pries
teren stonden eñ beswaer
den v mz menigher sterker
loegenen. Dz gy v geel
O behauder des
verdoemdē ge
slechts Ihe Ihu
xpi Ich bid v doer die alre
meiste v'smaetheit die gy om
onse v'loessinge leedet doē
v herodes alsoe misrnaeckt
beschimt eñ bespot mztē
witten clerde mitten hoede
mitten stroebande gelijck
enen dwaes eñ ongeach
ten man weder sindē tot
der richter pylatus Ihem

9

ontbiedende ons sonnige bo
den die hy mede sinde Wat
hy hē des doren onderwon
de gy waert eyn sot gy en
woort eyn woort niet spre
ken Hy en woende ons in v
datter doot werdich waer
Eñ doen worden herodes
eñ pylatus ouermits v die
een waeractichtich peys ma
ker syt goede genuynde die
te voeren viande warē O

O Behalder des ver
doemdē geslechtes hē
Jhū xpi Ich bid v doer die
grote versmaetħ die gy
om onse verloessinge leedet

Doen gy mit soe groeter
ongenadiger fellic en wreet
heit des boesen volcks ge
nomen waert van herodes
Die welke al om v liepē
verwoedelyck treckende
mitten baerde spouwende
in v schoen mynlycke aenge
sicht en in v schoen mynlic
ke ogen Roepende slaē
ion den bedrieger en den
verleyder des volcks en
laetten ons cruyssen yae
hadden sy gedoerst wt ōt
sien der ridderen sy haddē
v mitten tanden gescheuert
want hē verdroet des we

ges weder om mz vte gaẽ
Eñ sy ontsaeghen dz gy ver
loest moecht werden vand̃
doot wiens leuen sy vmer
niet en wolden Eñ alsoe
mz grooter ongenadicheit
inden wege mz slaen mz
stoten mz vloecken mz roe
pen eñ mz menigerhande
pynen doer sunnige straten
eñ stegen die vuyl eñ on
reyn waeren weder tot
pylatus mz fellen ht̃en roe
pende Hoe lange laetstu
ons gaen sollen eñ dollen
mz diessen mã waer om en
doetstu mz haestelijck dztu

doen sulste // Dz gy v geth
O Behouder des ver
doemdẽ geslechtes
Heer Jhũ xpi Jch bid v dõ
die alder meister ṽsmaet
heit die gy ledet om onse
salichz Doen die riechter
pylatus uz v ingmack in
die stat daer men die mis
dadigen in plach te doemẽ
eñ sprack v verwntelickẽ
tue eñ seyde Dyn volck
heeft my dy als misdadich
geleuert wat hebstu mys
daen dat sy soe seer op dy
vertoernet syn Welker
vraegen gy O coninck der

glorien mz sedigen gelaet
en̄ mz sueten woerden ou
noeselick antwoerden en̄
seggende Ich heb hē voel
goets gedaen Ich heb hē
blynde siende gemaeckt
hoer doue hoerende Hō
croepelen en̄ lame recht
gaende gemaeckt Hoer
lazersche gesuuert hoer do
den leuende gemaeckt Ich
swyge alle des guets dz
hū geschiede vō myne ge
boerten Doen sprack py
latus scherpelicken wat
onderwyntstu dy vandē
goede dz hē geschieden vō

dture geboerten dat dede
hē god noch segstu dattu
der soen gods biste Bistu
god dat segge mi Doen
antwoerde hi Ich segge
dy Ich sal sytten ter rech
ter hant gods eñ comen
te riechten dz menschelic
ke geslecht eñ wee hē al
len die mi v̉onweert heb
ben Doen bespotten v̉ twe
der die v̉maledide seg
gende ostu die god soen bis
te waer om en hebstu dā
nz v̉hoedet diese schande
eñ pyn die du nu lydes
O Behauder Dz gh v

des v̄doemde̅ geslechtes
Hē Ihū xp̄i Ich bid v doer
die meiste versmaetħz die
Gy leet om onse salicheit
Doen die riechter pylat9
tot v sprack eñ seide bistu
der ioden coninck Eñ gy
mz groeter saechtmoedi
chz antwoerdet Myn rick
en is van deser werelt
nz Waer myn rick vā de
ser werelt myn dieners
stonden my by eñ solden
trouwelick voer my strijdē
eñ en gedoechdens nz dat
ich den ioden ouergeleuert
woerde Eñ pylatus seide

daer van bistu eyn coninck
En̄ hy liet v doen staen
en̄ ginck wt totten volck
en̄ sprack herodes noch ic
en vinde̅ geyn saeck der
doot in desen mensche en̄
seide̅ he̅ voert hoe gy he̅
geantwoert hadt Doen
riepen sy myt duuelicke̅ ge
lude Hy is eyn toeuener
en̄ heuet alle syn werke̅
myt toueryen gedaen hy is
eyn loegenaer en̄ eyn
schoeere der gesetter en̄ d'
weet Hy spreeck wed' den
keyser en̄ verbiet he̅ synne̅
tins te geue̅ en̄ hy seit dz

hy got is eñ hy wilt den
tempel breken eñ in drie
dagen weder maken hy
is mitten duuel beseten dā
mede doit hy al dat hy doit
Eñ waer hy nz eyn schade
lick mensche wy en hadden
dy nz bracht Doen quam
pylatus weder tot v ende
sacht v die antwoerde des
volcks Eñ gy swecht goed'
tierlicken als eyn saecht
moedich lam dat bereit is
geoffert te werden Dz gy

O Behouder des ver
doemde geslechtes
Here Jhū xp̄e Ich bid v doer

die alre meiste v͛smaetheit
die hi leet om onse salicheit
Doen v pylatus noch vraech
den off hi eyn coeninck
waert En hi hem v͛bergen
de die waerheit goed͛tierlic
antwoerdē Du seggetes
dat ich eyn coninck byn Ich
byn dair toe gecomē en ge
boren dat ich getuich geue
der waerheit En pylatus
vraechde wat die waerheit
waer En doen stont hi haes
telicken op en ginck totten
volck en seyden ich en vin
de hem in hē dat der doot wer
dich is daer om nēt hyten

en riechtē selue wat gaet
het my aen Sy antwoerdē
haerde ffellick dy gaet nen
alle onrecht te riechtē hi is
eyn ongerechtich mensche dā
om hebben wyten dy bracht
en begeren dz gyten ordelt
totter doot Dz gy v getron

O Alder saechtmoe
dichste roese dᵉ ber
nender mynen Ihe
Ihū xp̄i Ich bid v doer die
groete schande die gy leet
om onse salichz Doen pylat⁹
nae dat hy totter vierschare
off vonnisse stede was gegnē
totten Ioden segghende Ichen

8

vynde geyn saeck in desen
mensche van dien daer gyme
van wroecht Tot welken
sy m.z roepen antwoerden
hy is der doot schuldich Doe
brachten sy voert veel val
scher getuge En sunderlinge
betuychden sy v m.z viii sake
die nae hoere gesetten wa
ren te beteren elcke sake
tuychden sy m.z twe mannen
En alsoe waeren der man
nen sestien Dz gy vo gete
O Alder schoenste rose
der bornender myn
ne Here Ihu xpi Ich bid v
doer die groete schamte die

gy verdroecht om onse sali
cheit Doen pylatus noch
senden totten volck van v gy
hebt myn desen mensche ge
bracht Ende getwroecht als of
hy hadde tvolck verkeert
en ich hebben voor v allen ge
sproken en geexameneert
heymelick en openbaer en
genn saeck der doot en vyn
de ich aen hem noch ouch he
rodes van al dien daer gyten
aff wroecht Daer om sal
ichten castien en laetenen
gaen Dat gy v getrouwe
O Alre schoenste rose
der dornender mynnen

Here Jhu xpi Jch bid v doer
die groete schemte die gij
verdroecht om onse salich:
Doen pylatus geboet dz
men v geisselē soude En hij
v die ronck en schemel wat
En schoen vā formē bouē
alle kynder der menschen
soe schendelicken al naeckt
dede onttleyden in hoven
rensien die vā uwen laster
riz en moechten v̄saet werdē
en gij holpt hē willicliken
wt doen v clerd' Doen gij
O guedtieren Jhu al naect
onttleyt stont schaemden
hē die boese knechtē vō pij

lat9 eñ den volck om dz gy soe
õmenselick mishandelt waert
dz welck sy v ind' nacht in
annas eñ cayphas huys ge
daen had den sond' enige ber
[illegible] Eñ die prynce der prie
sterẽ geloefden wt quader
nidicheit den genẽ die v sloe
gen eyn groete som van gel
de te geuen op dz sy v bouẽ
maeten geisselen souden
dz welck sy õmenschelic vol
brachten Doen mitten
geboede pylatus bondẽ
sy v O alre mynlicste Jon
gelinck v hilge handen
mit reipen ende ~~mit~~

mz corden die gy alte willic-
lick wtwecket En alsoe alte
ōmenschelic en swaerlick
waerdy mzten arme ouer
vw hoeft gebonde aen eyn
steynen calomme also vast
dz gy v in geynre maniere
rueren noch helpe en mocht
Want gy stont gebonde als
eyn boege alse dz v teder
schouder en v tzaerte ar-
men wtter steden gyngen
En beide v voeten woerde
mz reppen vast gebonden
soe dz gy die eerde eyniche
nich ruerde mitte tene mer
mzten vsen en moch gyter mz

raken Doen o alder suetste
Jhu̅ bekendet gy oec mz ban
gelicken medoegen die fon
teyne der traene̅ springende
vtten alre̅ schemelste̅ ogen
der suechtender torteldume
maria die gy wist tege̅wo
dich te wesen doen gy ont
cleit waert en̅ aen die calu̅
me gebonde̅ dz aensiende mz
moederlicker compassien hoe
moedꝰlicken liten Dz gy v
O alder schoenste roese
der bornende̅ mynen
hage Jhu̅ xp̅i Jch bid v doer
die groete schemte die gy
verdroecht om onse salichz

Doen gy aen die calumne
alsoe vast gebondē stont
Eñ gy ommits pylatꝰ gebot
soe onminschelyck eñ so fel-
lickē gegeisselt waert van
acht mānen tessens met
scherpen roeden van scher-
pen doernē dā sy vren te-
deren lichā mede schoerdē
sonder enniger ontfermh-
tichz Eñ pylatꝰ die hadde
doen maken twee geisselē
van senuwen van beesten
Diese geiselē haddē grote
knopen eñ dā mede slogē
ouch acht mānen v teder
lyden eñ schoerdē v been

al outwee En sommige gen
selen hadden yseren schach
ten scherp als naelden bin
gers lanck en die waeren
in rreemen knopen gebond
En wt quaed nidicheit soe
knochten sy noch naelden
off spellen off dier gelijck
scherpe dynge dā in Dā
sy alle uwē tederen licham
soe onmenschelicken mede
quetsten alsoe dz v tzaer
te vleys vandē beynē schor
den en buyten aen uwen
tygen licham bleif hangen
inz groeten stucken Alsoe
dzmen v teder gebenmten

sach eñ v durbaer bloet
dā ouer vloepen als suuer
lycke vruwerkens Dz gy
O Alre suuerlyckste vo
se der bernend̄ mym
nen lyē Jhū xp̄i Jch bid v
d̄o die groete schemte die
gy verdroecht om onser sa
lichz Doē die boese men
schen op dz v vinerb niet
geheels in v en bleue v om
keerden eñ bondē uwen
suetē rugge tegen die co
lume eñ v tyge hande bouē
v hoeft Eñ geyselden v ind̄
seluer maniere vā benedē
opwaert als sy te voeren

hadden gedaē Hoe dz gy va̅
voelhz der pyne̅ nau hoe
ven off sien en mocht Wāt
v suete aenschyn dz allen
hylgen vroude̅ geest was
gewont nz dusentich quet
sueren En gy O coenick
der glorien waert aen te
sien nz als eyn mensche
mer als eyn gevilt lemke̅
Wan bouen tot beneden
vlietende nz roselicken
beecken ws conīclicken
bloets Wāt alle dz bloet
dz gy hadt in uwen ~~conīc~~
Jonffrouwelicke̅ vleis dz
stortet gy alte mael wt

Eñ v vleis is alte mael
weick gewoerdē vā myn=
nen eñ van quetsurē wat
gein stat die mē mittē er
de van eynd' naelden be
decken hadde mogē eñ
was geheel geblevē in v
v schoen Jongelinck die
meer dan .v.m. wondē had
de ontfangen Want gy
waert soe seer gegeisselt
dz men v ieder ribbē sach
Eñ hier eñ bovē O guede
Jhū bekendē gy dz bitter
wee dz v suete moed' had
de die gy bekendet inden
geist tegenwordich te sien

En die wrede slagen in
den geist bekande en ten
iersten slage ter erden viel
als doot Doen sy die stede
sach daer v voeten gestaen
hadden ouervloyende van
bloede Dz gy v getrouwet

O Blyncken lylie der
puerheit here Ihesu
xpi ich bid v door
die alder groetste schemte
die gy verdroecht tot mynre
onser salicheit Doen sy v
vander calomen deden wat
se eyn van pylatus dieves
berispede seggende off sy
v soe ongeordelt souden

doeden Ende gy o coninck
der glorien gestreckt laecht
voer pylatus voeten mit soe ne
der genoelender oetmoedicheit
recht offt gy alsulker ver
smaeder correxien verdient
hadt Genoelende oeck
mit smertelicker zeericheit
die pyn van ellicker won
den ende quetsuren Jae die
alder minste wonde ende eyn
yegelick wee ende pyn mit
gehelen onderscheide Als
offt gy anders geyn meer
gehat en hadt Ende eyn
bitter doot wee genoeldet
gy van eyn yegelicke won

den besond' doergaende al v
teder natuer Dz gy v gete
O Blnyckende lylie der
puerheit Hē Jhū xpī Jch
bid v doer die grote schemte
die gy leedet om onser salich
Doen gy mz groter hertse
rich twistet dat bloet wt u
wen hyen ogen die v bitter
lycken zeer smerten Eñ oeck
van uwen hyen aenschyn de
ter zeer deer op geronnen
lach Eñ gy ginck al naeckt
beuende van groten caude
gesiert mz mechdelicker sche
tē Eñ gy ginckt mz groeter
schemtē ond' die quaede

knechtē Onnoeselick tasten
de nae uwen kleiderkens
om die weder aen te doen
Die welke sy mz groter on
werden tot uwen handen
namē Eñ al beschimpende
seyden sy tot pylatus Dese
bedrieger seet dz hy een co
ninck is dā om laet ons de
sen hoegē coninck cleidē eñ
cronen als eynē coninck toe
behoert Eñ also spottende
eñ schimpēde deden v die
ridders aen ey̅ pellen off
samittē cleit aut eñ vuyl
dz rechtenoert in die won
den ginck eñ styff dā in v

heilden wat dz werme bloet
den dunen mantel begreip
eñ druete diep in die wonde
Eñ dã boue deden sy v eyne
wapen rock gelick eynen
pryns die inde stryde eyn
banyer voeren soude Eñ
die druckte sy oeck styff in
v hyge wonde soe dz hy daer
in verheylden Dz gy v gl

O Blinckede lylie d'puer
hz hẽ Jhũ xpi Jch bid v
dõ die grote smert die gy v'drocht
om onse salichz Doẽ die ongena
dige ridders name die scherpe
croẽ die sy mz gewaped' hat ge
lic eyne hoet geulochtẽ haddẽ

En deden v neder sitten op
eynen setel off op eynen grooten
steyn en setten v die doer-
nen croen op v heylige hoeft die
uwe steken v heylige hoeft doer-
wonden En die drongen sy
in mit hameren en mit stocken
doer swaerde vel en vleys
Alsoe dat die scherpe tacken
der doernen drongen doer dat
seer dorwonde hoeft en ge-
beynte En sy gyngen craken-
de in totter werckelijc ynwer
heyliger hersenen Soe dat dat
werme bloet daer wt neder
liep ouer v schoen mynlick
aengesicht en ouer v gracio

se wangen Wãt alle dat
bloet dz gy hadt in uwen
hylgen hoefde dz stortet gy
inder cronige altemael tot

O Blynckede Dz gyn
lylie der puerheyt ihẽ
Ihũ xp̃i Ich bid v dõ die al
der groetste scheemte die
gy leet om onser salicheit Doẽ
die ridders om v te besch
pen tot uwer rechter hant
setten eyn roede vã ryette
võ eyn conĩcke roede offte
septrũ Eñ die ridders in
spot võ v knyelden eñ seyden
al schympende eñ al spotten
de gegruet systu coninck

der ioden hē van ysrahel
Ēn dā haestelick opsprin-
gende ēn naemē die roede
wt uwer hant ēn sloegen
dā mede op die croen also
dz die doernē diep in die
hige hersenē staken Ende
uwen seluē spoudē sy in
v schoen mynlick aengesicht
Ēn sloegen v dick ēn voel
aen v gebūdide wangē die
eyn mit er blaker hant die
and' mitter gewrongē vust
Ēn sy togen v uwē oren
uwen haer ēn baerde Ēn
sy deden v alle die v'smaet
heit die sy constē off moch

v̉sieren seggen O sot ende
dwaes waerstu die godts
soen soe hadstu alle diese dy̅
gen wael bekant die tu op
dy comē Dat gy v get(
O Blynckende lylie der
puerh̄z Hē Jhū xp̄i
Ich bid v doer die alder groet
ste schent die gy leedt om
onser salich̄z Doen gy O co
ninck des hemels eñ der
eerdē waert eyn opgesicht
eñ eyn spot alder boeser
menschē Sittende bedecht
mzter doernē cronē die soe
breet was dz sy v bedecktē
v hyge hoeft uwen schonen

hals eñ v suete vᵒrhoeft Eñ
die scherpe doernē staken
v uut voerhoeft in die oeg
brauwē in die oegen eñ in
die slaepaederen dᵒ die orē
eñ in den neck also dzmen
v schoen mÿlick aengesicht
luttel gesien conde Eñ dz
werme bloet liep ōuuloe
delick ouer uwen schonen
hals Eñ het maecten een
sterke vloet ouer v schoen
mÿlick aengesicht dz al on
twee geslagen was Eñ die
huyt hinck aen die wangē
doeruloten mz hoerē vuy
lē spekel eñ mz uwē tÿgen

bloede datter neder vloeyden
Want v conincklike haer let
ten zeer dat neder vloeyen
ws bloets en gy waert al
ter ontfermelicken aen te sien
O Spiegel Dat gy v
en exempelaer der
gehoersamheit hebt
Ihesu christe Ich bid v door die gro
te versmaetheit die gy verdulde
licken leet om onser salicheit
Doen die ridders en die
v coninck noemden en noch
tans niet ondanich sien en
wolden Al knyelende voor v
haestelick op sprongen als ver
woede menschen En al seiden

peude v fellicken slogē aen
v geswollen kynnebacken die
zeer doerwont waerē Dā
v vlietende heite tranē voe
ren in hadden gemaect oū
mits hoer menichuoldicheit
Seggende tot v nu sitestu als
eyn geweldich conick in sy
nē paleys alsoe gy v̄dient
hebt Dz gy v gewou icl
O Spiegel eñ exempe
laer der gehoersamhz
Hē Jhū xpi Jch bid v doer
die groete v̄smaethz die gy
v̄duldelickē leedt om onser
salichz Doen die dieures in
schynnep dick op v hge hoeft

sloegen uwē niet Eū ouch
in v mynlicke aengesicht
eū ogen sloegen eū spogen
Eū braecken uwz duuelick
wreethz ulwen ~~hooch~~ honich
ulopenden mont op Eū v̄
gaderden alle die vuyl on
reynichz van hoeren mon
de eū van hoere nasen die
sy v̄gaderen constē Eū spou
den die uwz groter ouulodichz
in ulwen sueten mont dat
v tot beyden syden weder
wt ran Alsoe dz gy by nae
dēr in v̄smacht waert Dat
gy v uwz geholpen en cont dā
uwz ulwer tyger tongen Eū

sy mysshandelde v soe ontsprekelick dz he allen wederstont die v aensagen Want O croninck der glorie gy waert verwandelt in bespottinge en den gemynde lyte suechte te geschutte des spottelicken lachens Die schoente dyner gracioser wangen deden nederboegen die ogen Wt welken dz scheen dz spiegel der mynnen Dz gy v getrouwes

O Spiegel en exemplaer der gehoersamheit ihesu Jhu xpi Ich bid v doer die grote onmachtheit die gy verduldelycken ledet om onse

salicht Doen gy vandē vid
deren die v soe zeer hadden
bespot eñ beschimpt ontsie
lick waert bracht vō den
riechter pylat9 die welke
hē verwonderdē doen hy
sach dz gy soe iamerlick mis
maeckt waert eñ nochtan soe
verduldich bleeft Doē berispe
de hyse vā hoere groter on
genadicht eñ fellic Eñ doen
leydē v pylatus also dmen
schelick mishandelt eñ mis
maeckt gegeyselt eñ mz dor
nen gecroent eñ mz pellē
gecleit totter cameren Da
sy v nae alle hoerē wille in

bespot en̄ gepynicht hadde̅
buyten totten iode̅ en̄ tot
alden volck En̄ sloech v cley
der op en̄ seide siet Desen
mensche Doen O alre suet
ste Jh̄u bekinde̅ gy mz kynt
lycken mededogen de̅ bit
teren wee des herten en̄
de̅ serigen vrouwe ure lieu
moed' mīa Doen sy was
beke̅nende en̄ siende inde̅
geest wā gy henen ghynck
Verkende v bloedige voet
stappen ou̅ uloedelyck mz
bloede Want gy alte zeer
bloeyden ouermitz die me̅
nichuoldige quetsure̅ En̄

daer by bekendē sy inde geest
uwen ganck soe waer gy
henē gegaen waert Dz gy
O Spiegel en̄ exemplaer
der gehoersamh͛z hēe
Jhū xp̄i Jch bid v doer die
groete versmaeth͛z die gy
v̄duldelicken leet om onser
salich͛z Doen v die heiden
en̄ alle dat volck sagen co
men uz pellen gecleit en̄
uz eynder doernē cronē ge
croent En̄ soe eysselicken
mismaeckt Also datmen
nase noch mont noch geen
onderscheit der leeden ws
mynlickē aengesichts gesiē

en conde Doen spranck op
hoer duuelycke gemoede
eñ hoer quade felle na
tuer mz onsynniger v̄woet
heit Eñ keerden hē om mz
den ~~[illegible]~~ aengesicht van v
eñ riepen tot pylatus Doe
ten ewech Doetten ewech
tot onsen ougē wy en moe
gens sien noch hoeren spre
ken eñ hanchtē aen die galg
ge des crucē Doen O alder
saechtmoedichste Ihs viel dz
liecht ws ouchs appels ter
erden Die leerlycke tonge
sweich eñ dz v̄suechtende hrt
sterff Eñ hier en bouē be

kindẽ gy mz zeeriger lyten
den onsprekelicken rouwe
die v lieue moeder mã had
de Doen sy bekindẽ inden
geeist v roeselicke lippẽ bleick
werden Eñ sy in uwẽ voer
hoefde laes die letteren die
mztẽ doernẽ pinen gescre
uẽ waeren Eñ dz gy O hoe
ge coninck in spot mz doer
nẽ waert gecroent Eñ dz
die boese menschẽ van uwẽ
lyden mz versaet en mochtẽ
werden // Dz gy v getrou 29

O Spiegel eñ exempe
laer der gehoersamhz
Hẽ Jhũ xp̃e Jch bid v doer die

grote ofmaetijz die gy ver
duldelicken leet om onser
salichz Doen pylatus en syn
ridderen senden totte ioeden
Siet hier ewe conick en sy
nwe noch loechende segge
de wy en hebben gewen
coninck dan den keyser wy
begeren van dy als richter
ons keysers en ons here dz
gyten ons haestelick riechtet
totter doot en doette hange
nen eyn cruce wat hy is eyn
der quader doot schuldich En
pylatus seide wed sal ich ewe
coninck cruce Tot welken die
prynceen der priestere riepe Du

hebste gehoert dz dese onse
coninck niet en is Doette ewech
Doeten ewech Cruyste cruys
ten den vermalendiden
wat hy is eyn verleid᷎ des
volcks En pylat⁹ seide ich
en weit hier niet meer toe te
doen neeten gy en crüyste
wat gaetet my ouch aen
want ich en vinde geyn saeck
der doot ī hē Sy antworde
wed᷎ wy hebben eyn ewe en
nae inhout der ewē soe sal
hy steruē want hy maecktē
hē seluē die gods soen En hy
seit ouch dz hy die menschē te
uttersten dage ordelen sal

En gy o alre suetste Jhus
stont als eñ saechtmodich lā
sond' eynich wed' seggē offt v̄
antwordē Want dyne ho
nichulopende mōt was der
uende des spykels En dyn do
wonde bleicke lippē waren
beuende En dyn droue geps
de hȳt waert beroeft synre
crachtē Want het waert
beuaē mit menigen doot we
eñ anxt Dz gy v getl 2cl
O Forme eñ oer
sprouck der vol
comenhz Hē Jhu
xp̄i Jch bid v dō die groete
confunsie die gy ontfinckt

tot wijnnen onser salichz Doe
v die ridderen pylatus nae
die geiselinge en menich
uoldige besspottinge quijt wol
den laten gaen en soechten
voel oersaken da toe Om dz
pylatus wael wiste dz v die
ioden van nijdicheiden be
geleuert hadden En gij wis
tet en bekendet die verhar
de boeslz der geenre die
uwe doot begeerden En
waert menichwerff tot en
in die vierschare geleit en
scherpelick ondersocht en gij
volchdet altoes als eyn sacht
moedich lemke waermen

v henen leyde Onderdanich
den geboeden des riechters
Ontfermelick al om syende
ofte ennant ws ontfermde die
voer v spreecke ofte vloesten
wtten handẽ uwer viancden
Mer gy en vondet niemant
die medelydẽ mz v hadde dan
alleyn v eynige moed' ende
luttel goed' menschẽ die v mz
gehelpẽ en constẽ noch en
mochten Dat gy v geel
Forme en oerspronck
alder volcomenheit
Heer Ihũ xp̃i Jch bid v do die
alder meeste confucie die gy
om onser mỹnẽ wille ont

ſmackt Doen v pylatꝰ uut be
gertē ſyns wyffs die des nach
tes in droemē veel vā v gele
dē had v gerne quijt gelatē
hadde begerende handē so
dē dz ſy v des onrechtes ver
droegen Seggende laetten
gaen hy is genoech gecastijt
doet hy meer soe ſal hy ſteruē
Doen antwoerden hem
die ioeden wy hebbent v
wel gesacht wolt ghijs ge
loeuen dat hy een boese
mensche is ende aldus
quellet hy v wyff ende
ander menschen mitten
duuel Doen senden pylatꝰ

O Ihu hoerstu wael wat ge
tuyge dz dese van dy geuen
Tot welkē gy mz sueter lyten
antworden het comt somwile
vottē monde dz inder lyten
v̄borgen is Dz gy v getl

O Forme en̄ orspronck
ald' volcomēhz Heer
Ihu xp̄i Ich bid v dō die groe
te confusysie die gy tot myn
nē onser salichz leet Doen
gy hoerdet dz pylat⁹ geyn
saeck in v en vant en̄ die
pryncē der priesteren en̄
die pharaseen en̄ die meis
ters soerchdē dz v pylatus
wt hoeren handē verloessē

soude Doe riepen sy mz drei
selicken gebeer hier weder
tegen laetten ir diesen gaē soe
en sydi des keysers vrynt
mz. Want hy vbiet den key
ser tyns te geuen en so wie
hē seluen conīck maket die
wed' sprecket den keyser. Eñ
vō den keyser suldi gewroecht
werdē laetti desen ouerdae
digen ongeordelt. Dz gy v

O Roem eñ oerspronck
alder volcomenheit
Hē Jhū xp̄i Jch bid v dō die
grote confusyhe die gy ont
finck om onser salicht. Doē
pylatꝰ weder mz v inginck

totter vierschaerē off stat dʼ vonnissen eñ seyde tot v wie bistu en hoerstu nz watmē dy ouer seet eñ du en antwoerdes nz tot allen desen dyngē dietme dy op brynckt Eñ doē swecht gy waer om pylatꝰ toernich wart eñ sach v wredelick aen seggende wat sal ich nzti doē Doen antwoerde gy hē nz seer suetē woerde eñ nz sach ter stymme Doe als dy geoer loft is te doen Wāt O alder suetste Jhs wttē brande der aldʼ hoechster mynnet tot ons waert soe en begerdet gy gei bliechtenisse dynre pynen

noch dyns ondanckelycken
lydens Noch gy en keerdet v
mynlyck aengesicht niet van
den genen die v sloech Ende
die grootheit uwer passien de
de niet in dy verwonderen die
minne ende wille onser ver
loessinge dat gy v getrou
O Rornne ende oerspronck
alder volcomenheit here
Jhesu christe Jck bid v doer die
alder meyste confuysie die
gy ontfynckt om onser sali
cheit Doen pylatus alle dat volck
te samen dede roepen ende
sprack here tue aldus Het is v
gewoente ende recht datmen

v des praesidens eyne̅ gewā
sten quijt leet Wie wildi heb
ben dz ich v quijt laet van de
sen tween barrabam den
manslachtige̅ off Jhus die
men xpus heit der ioden co
nick Doen stwegen die iode̅
eñ die prynce̅ der ioden v̄
storte̅ die scharen eñ dz volck
eñ rieden he̅ dz sy rope̅ sou
den laet ons barabā den dieff
den kiesen hem om quijt te
late̅ Eñ dz sy v O alder sacht
moedichste lemke̅ soude̅ kye
sen om te ordele̅ tot eynde
lasterlick doot Dz
blinckende rose d'

saechtmoedichz Hē Jhū xpi Ic bid
v dõ die unredelicke serichz die
gy beuoeldz om ons salichz Doe
pylat9 andwerff tott scharen
seide wiē wildi vā desen quijt
hebbē Die iodē eñ gemenlick
al dz volck riepē mz lud stymme
tot pylat9 laet barrabā den
dieff gaē Eñ pylat9 seide wat
wildi doen mz ihū diemē xpm
heit Doe riepē sy wed mz lud
stymmen die willen wy dz gy hā
get aen en crugs wat hy is der
doot schuldich vā welken ro
pē O xpi doē gyt hōdent doe
schoet eyn bitt doot wee dō al
le v ted steruende natuer Dz

O Blynckēde rose d' saecht
moedicheit Heere Jhū xp̄i Ich
bid v dō die unredelicke seeri
cheit die gy beuoeldet om onser
salicheit Doē pylatus weder
quam v seide totten iodē Wat
erchs heeft hy gedaen daer
hy die doot mede v'dient heeft
Sy antworden mit selve nydi
cheit en weer hy niet eyn boes
mēsche en misdadich wy en
soudēs v niet geleuert hebben
Hy is een boes d'wetende men
sche en een myl wicht vol quaet
heit en ongerechticheit en verder
uer des volcks en een hoeft vol
ald' quaetheit daer om hebbē wyte

hier tue gebracht Dz xiiij v
O Blynckende rose der
saechtmodichz Here Jhu
xpi Ich bid v dō die inrede
licke zeerichz die gy beuoeldet
om sonse salichz Doē die pry
cen dʼ ioden eñ die alste sa
gen dz v pylat⁹ gerne quyt
had gelatē riepē sy voel te
meer cruystē cruystē Doetē
haestelick ewech wt onsen o
gē hy is ons lasterlick aen te
sien doen O aldʼ suetste Jhus
wādi gecruyst mz hoere aldʼ
tengē Eñ voelte meer waer
dy gecruyst mz hoē onbekēthz Dz
O Blynckende roese der

saechtmodichz hē Jhū xpi Jch
bid v dō die unwedelicke seerichz
die gy beuoeldz om ons salichz
Doē gy saecht dz pylat9 uz en
bod'den om v te v'antworden
off te v'loesen mer dz die stȳme
eñ die v'twotīz des volcks te
meer wesse Doē hiet pylat9 de
mē hē wat' bracht in em ber
kē eñ hy wies syn handē vō hē
allē Eñ seide Jch bȳ onschuldich
des gerechtigē mās bloet gy
sult noch wael sien uz gy gedaē
hebt dz gy hē ald9 t' doot bricht
O Blyckede rose dz gy
d' saechtmodichz hē Jhū
xpi Jch bid v dō die unwedelicke

seericheit die gy beuoeldt om ons
salicheit Doē gy mit so grotē me
doegē was geperstē hertē hoedet
dat die iodē riepē mit onbekymd'
heiten Syn bloet coem op ons en̄
op ons kynd' mit wetende wat
onsaliger wraecken hē toco
mende was Ouermits den
ongenadigē doot den sy v
soe fellicken aen deden mit
groter begeerten Maer gy
O alder minnelickste Jhesu
hadt altē groten cōpassien
op hē Want v en was niet
verborgen die verhaerde
blyntheit hoerd' toecomender
wraken daer aff Dat gy

nae informasye ende wysinghe der
anderen ouer dy xpi dat ghy sult
sterven eynen lasterlike doot ae
den cruyse Ende twee mysdady
ghe menschen salmen metti cruy
sen Die eyn op die eyn syde En
die ander op die ander syde Doe
doer ghinck weder eyn bitter doot
wee doer alle v teder natuer en
ghy waert weder soe cranck dat ghy
nam op v heilighe voeten ghestae
en conde Dat ghy v ghetrouwe

O Alre suuerheste ghenyn
bloem der verduldichert
Heer Jhesu xpi Ich bid v dor
doer die groete mynne die ghy
hadt tot onser salichz Doen ghy

niet soe grooter ongenaedigher
felheit veroerdelt stont voer den
richter Ende bekynnet niet soe
gepersder sernyer herten dat jure
delicke bitter wee der suchtende
Torteldunen maria dwelke
sy beuoelde doen sy ouer v ho
ren alren geminnsten soen die
sy bekynde waerechtich god
ende mensche te wesen hoere
de geuen ende voert cundigen
die sententie der onwerdiger
doot Die welcke sy ontfinck
als een doergaende vanden :-
scherp swaert doergaende vanden
oversten haers hoefts doer alle
die aderen haers lichaems In

alle haer inwendige moedlike
leden die alte mael toenoegende
ende verenygende den bitteren
wee uwer doot. Ic bevoeldi
gy. O alder gemynste Jhesus
sunderlynge persselicke van
sticken. Bekende dat iudas die
boese vrader. Doen hy die pri
ren der ioeden saech verblyden
ende hoerde dat gy totter doot
voerdelt waert ende Onmanyr
licken rouwe crecht ende geen
genaede en versoechte. Die gy
hem nochtan alte vryndelick ge
geven soud hebben. Mer braecht
hem selven totter ewiger doot.
Doen hy hem met eynen stryck

vhijnck Daer v tsaerte mynlike
herte meer wees van gheuoelde
dan van sijnen vraeden ende v
cruijen Dat ghij v ghetrouwe

O Alre suuerlijste ghenijuer
bloem der vduldichz Heer
Jhu xpi Ich bid v doer die groe
te mynne die ghij hadt tot onser
salichz Doen pilatus me d' ioeden
wille Barrabas den manslachti
ghen ende dief quyt het ghue en
v O alre onnoeselste lemken
Jhus Nae die gheyselynghe ende
menichuoldighe tormente Den
ridderen ouer gaeff dat sij v
cruijsen souden Ende seyde tot
ten ioeden Nemt hier uwen

Coninck recht of hy seghen wou
de Siet hier den scoene man
die hy soe volmaecklijck en̄ suu
lick my leuerdet Hoe eyselicke
is hy beloepen met bloede Ende
doerghen met bitteren rouwe
Alsoe dat geen ghedaenten des
menschen in hem en openbar
den O Soen O alre saechtmoe
dichste ihū Bekendet hy oec
met groeter bitterh̄ Met wat
v̄suchten ende wee ghequelt was
die alre heilichste siele dyure ghe
mynster moeder mā̈ Siende
hoe hy metten handen der wre
der menschen ghetoegen waert
van hoeren aensien En̄ wart

den riddere gelevert om gecruyst
te werden. Dat gy v getrouwe

O Alre suuerlycste gerpuer
bloem der verduldicheit here
Jhesu xpe ich bid v doer die grote
mynne die gy hadt tot onser sa
licheit. Doen dat quade volck op
spranck ende verblyden dat gy
o alre guedertierenste Jhesu
in hoeren ongenaedigen hande
gegeuen wart. Doen naemen
sy met groten arbeide die doer
nen croen van iuwen serighen
doerwonden hoefde want die
doernen waeren versiwoeren
ende geswollen inden vleysche
Ende het was vheilt aen die dor

nen croen ende aen die doerne
dat sy voel vleyschs ende haers
af toghen van iuwen heilighen
hoefde ende die wonden worde
alle ander werff vlietende van
bloede ende sy bespotten v we
der om van nys ontreynende
v mynsinnaerte aenschyn wt hoe
ren naesen ende ander vuyl
heiden daer in werpende ende
spyende Dat ghy v ghetrouwe

O Alre beruenste myn
Haer onser salichz here
jhu xpi Ich bid v do
die bitter pyn die ghy ghedoech
det om onse mynne doen dz
boese ongenaedighe volc v wt

deden dat witte sanxyt dat hy ae̅
hadt dat soe diepe in v heilige
vleys ende in v smertende wo̅
den verheilt was dat sijt cum
wt gestoeren en tonden Ēn
was doen gelyck woerden ey
nen roeden Dyndael va̅ uwe̅
heiligen bloede Dy nemen
den Danxyt beneden byden
voeten schoerdenten en̄ rocke̅
ten met groeten nyde haers
herten festicken wten vleys
ende wten wonden Doe dat
groete stucken bloets daer ae̅
bleuen hangen Ende doen v̄
nuden sy O xpi alle dyn hge
wonden Ende sy woerden doe̅

alle weder verueerst ende vlie
tende van bloede Doen ghinck
van elcker wonden eyn doot wee
ende anxte doer alle v ted' natuer
ende smerte doer alle v geberte
Ende alsoe naeckt en̄ bloedich
stont ghy under ender haeren
Daer ghy groete pyn af leet Oz

O Alre bernenste mynaer
onser salicheit heer Jh̄u
xp̄i Ich bid v doer die bitter pyn
die ghy gedoechdet om onse mynne
Doen ghy uu̾ cayphas raede
soe naet en̄ vlietende va̅ bloede
ouer v seerighe doerwonde lichae̅
weder gecleyt waert mz uwen
eygenen cleyderen op datmen

v te baet kennen soude eñ dat
cruys bereit was Doen quae
men daer der ioeden kynderen
ende riepen doet Jhs ewech
ende boerten op ende cruystē
Ende des richters knechtē nae
men cyn zeel ende schorten uwē
heiligen rock op soe hoege dat
het ontemelick was daer vr
megedelicke herte groote scemte
van ontfynck Ende doen leidē
sy met groeter onweerden ende
met ongenaediger felh Dat
swaer hout des cruyten op v
teder doerwonde scouder Eñ
gy O alre sterckste sterckheit
waert soe cranck dat gy ter eer

den vallen wout ende enconst
tuun gestaen Ende alsoe scan
delick als eyn arre ondadich
ste man wordy geleyt tussen
twee moerdenaeren mz grot
haest om gecruyst te werden
Doen geschiede daer eyn gro
te gader loepynge der loepē
der Om dy Conninck d' glori
en te bescouwen als eynē dieff
Want hy waert eyn groete
wonder geworden ontfaende
laster In dynen arbeidelicke
wege Want mannen vrouwē
ende kynderen ende alre han
de luyde quaemen om dy Jhū
te sien ende te bespotten Dat

O Alre bernensten mynnaer
onser salichz heer ihus
xpus Ich bid v doer die bitter pyn
die ghy gedoechdet om onse mynne
Doen ghy met soe grooter onghe
naeden en soe voel lasters gelert
wart tot iherusalem tot uwer
passien waert daer v soe groote
schaer van volck nae volchde om
v te bespotten Ende die prynn
ten ende die ouerste vand wet
belachten ende bespotten v ende
vochden alsoe al lachende nae
waer ghy henen gynckt Daer
ontfynckt ghy versmaetheit en last
vanden boesen Ende alle die
straeten doeren ende vynsteren

waeren verwilt met den stenen
die op v saetten ende pijnnichdē
ende bespotten al dat sy mochtē
Ende die ioeden riepen vuerlick
tot den stenen die v leyden dz sy
v drouwen voert te gaen aver
sy en wust qūmids stroete moet
hert Sy trocken v byden haer
ende horten ende stieten v Ende
met stroeten boemen eñ stockē
stieten sy v herwart ende der
wart soe dat sy deck ter eerden
neder vielt Doen o hoe sche
wnick der glorien waerdy eyn
op gesichte ende byspeel ofte pa
rabel der boeser want die ind
poerten saeten ende spraecken

tegen v Ende sy songen op v die dē wyn droncken Ende hier in bouē bekendz gy met banger herte die groete bitterh die dy sterre des meers v enyge moeder mā beuoel de Doen sy v gelaeden saech uz den swaeren houte des cruysen Ende sy v gecroent saech gaen met soe groeter onsprekelick noet totter stat wart daer gy dē bitteren doot sout steruen Ende sy met sommygen vrouwen van galileen volchden al weenende nae tot Iherusalem Ende ond wegen ontmoeten bych v enyge moeder met groeter droefheit Mer sy en mocht hoer ey wort

niet toe spreken ouer mijds grote
moetheit ende haesticheit der geenre
die v leyden. Dat ghy v gheeron
O Alre beminneste mynnaer
onser salicheit Heer Jhesus
Xpistus Ich bid v doer die bitter pijn
die ghy gedoechdet om onse mynne
Doen ghy gelaeden metten crui-
ce ghinckt buckende crom v hilige
hoeft metten openen wonden ne-
der wart hangende tot op v hilige
knyen ende zeer jagende met
uwen heilighen adum dyen ghy
cum verhalen en mocht Sy
worpen v met slyck en mit dreck
ende bespouden v alte deerlyck
ende sloeghen v in v mynlick aen

schyen ende in uwen heiligen hals om
dat sy niet soe seer en gyncktals
sy wolden Ende nochtan boeken
alle dit Ende alre guedertierenste
Jhū bernert met groeten mededo
gen soe kerdet sy v om opte wech
Ende seydet totten vrouwē die
v al weynende volchden O gy
doechteren van Iherusalem en
weent op my niet meer went
op v seluen Want of sy dit doē
in eynen groenen hout wat
sal inden dorren geschyen Ende
voersacht hen noch ander toe
coemende dyngen Ende doen riep
pen die ioeden met groet gelt
wylstu echter pdiken Dwyngh

wy en wyllen dyn raserye niet
langher hoeren Ende die princē
stieten dy wredelick roepende
Ghiteer dyn pyn die ghy moet
lyden ghy moet doch steruē En
doen slaende voer uwen suetē
moet lachende ende scympen
de waerdy vanden ridderen
v̄rwoedelijck ghestoeten haestelic
voert doen gaen Van achter
waerdy fellyck ghestoeten met
stocken ende voerwaerts stert
kelick ghetoeghen mitten zeel dat
ghy om uwen heilighen hals hadt
Ende alsoe ghyus ende weder
derk wyl beweecht Ende aldus
o alre saechtmoedichste Jenkē

Jhus met groeten gerucht met
steken ende met jagen ghelyck
verwoede honde die eyne hont
met grymme met kryten en
mz vloecken brachten gelijt
totter stat van caluarien die
soe stynckende vuyl was Dies
sy hen zeer verblyden dat si soe
onreyn stadt vonden hadde. etc.

O Alre bernenste myn(n)e
onser salicheit heer Jhu
xpi Ich bid v doer die groete
bitter pyn die ghy gedoecht hebt
om onse mynne Doen ghy mz
soe mennygen swaeren ver
suchten in bitteren smerten
gont opten berch van caluarie

ren gelaeden metten cruyse
tot dat syt v syt v fellick aef
nemen Doen gheuen sy v
drencken wyn gemyrict mz
edick ende mz gallen Mer doē
sy O Suete drinne van cy
pers den gemyrden wyn hadt
geproest ende gyt mz drynckē
en wout Doen ontcleyden
sy v god ende mensche mz groo
ter onwerdicz lest werf wat
nae dier tyt en waerdy niet
meer gecleyt Ende doen wō
den alle v smertende seernyse
wonden weder vernuyt ende
vlietende van bloede Ende sy
bescympden v wysende mzten

bynnen die eyn totten anderen Seg
gende siet wat grocter prynce is
eyn onder ons op gestaen Siet
den genen die seet dat hy onse
Conninck is besiet hoe is hy gesiert
Doen O heer der moegentheyt
waerdy doergaen ende verwolt
mz onsprekeliicken lyden Ende
doen stieten sy v op eynen steyn
of sy knyckten neder op v hyse
verssen tot dat dz cruys bereet
was Ende sy spraecken noch
al spottende Ne v sittet sy als
eyn groet conninck in uwen pa
leyse besiet welcke conninck is
dit Ende sy saet al naeckt met
doetelicker pynen doerwont

ende met grooten sceemten Eñ
Mariä v alre gheminnste moeder v
siende naect ende bloedende pỹ
den sy v sceemte te bedecken m
omhelsende soe sy best mochte
Mer nochtan sonder spreken
Want die suete honich raeten
uwer beyder borsten waeren
verdroecht Ende die fonteyne
daer dat honich zeem der suetic
heit plach wt te vloeyen die derf
den nv des sprekens wten druef
schicken aensien dat gy bereyt
sacht alle die instromenten uwer
heiliger passien. Dat gy v ghe

O Alre suetste Olyue der ont
fermhertichz Heer Ihu

p

xvii Ich bid u doer die onbegrype
like pijnlicheit die ghi leet om onse
salicheit Doen dat cruys bereit
was ende die boese menschen uwe
seriysen doerwonden lichaeme
naemen met groeter ongenaedic
heit ende wreetheit ruzten haer u
ws hoefs Doe dat u heilige swar
de op lichte ende losten banden ge
beenten Ende worpen u soe met
groeter onwerden neder op dat
haerde onbesneden hout des cruy
ten ouer ruggen Die haerde kno
ken of knorren drijngende in die
seer doende wonden Spottende
ende seggende aldus salmen ene
conninck in sijn paleys voeren

Doen O guedertieren Jhesu rey
ket sy mynlick v armen wt mer
mz wille hadden sy die gater te v
re geboert ende en hadden geen
gereiscap gebracht ander te bore
Daer om met groter onmens
lick Daer om bonden sy zelen
om v arme ende beyn ende wt
treckden ende reckten v tzaerte
leede Soe dat alle v heilige adere
ende zeenuwen gespannen ston
den als eyn snaer opter herpen
Want sy trachten alsoe ongne
nadelick dat die pyn die gy
doen leet onbegripelick is allen
creatueren Doen sy v heilige
erme eyn spanne ende v heilige

voeten in spannen wt reckten tot
ten gaeteren des cruysen soe dat
w teder erme vanden scouderen
wt den lenden gyngen. Doen
saethdy alsoe ontfermelick op hē
dat syt mz gelyden en consten.
Want sy duchten dat sy ws
souden moeten ontfermē Ende
sy naemen hoer onweyne voetē
ende traeden in v mynlick aen
schyn dat allen heilighen vroudē
geeft Ende op v guedertieren
oghen seggende mz groter feliz
Du boese bedriegher suych voer
dy wy en willen dyns besiens
mz hebben Doen o Suete
Ihū roet van letteren der mijn

nen die te hants wart wtgerect
om te lesen bekendet gy met
geperser herten den groete rou
we uwer lieuer moeder maria
die sy beuoelde doen sy v beroest
saech van allen troest Ende sach dat
dat boese volck v soe onmensce
lick wt reckten ende pynnichden
ende liepen ende springen op
uwen heiligen lichaem Doe dat
gy van volle der pynen nyet
uwen heiligen adum of ennige
locht coust verhaelen Dat gy

O Alre Suetste Bliue der
ontfermherticheit Here ihesu
xpiste Ich bid v doer die onbegrey
pelicke pynlicheit die gy leet om

onse salichz Doen ghy toeqmende
op die stat daer ghy den bitterē
doot ende die heilighe vijf won
den ontfanghen sout Ende v
tzaerte lichaem soe wredelick
opten cruys ghereckt was ver
beydende die doerboerijnghe
uwer heiligher handen eñ voe
ten mitten plompen naeghelē
Doen was v edel menscheit
beuende ende sweytende wa
ter ende bloet Doen O Alre
suetste Jhū waeren die rid
deren mz hoeren haerdē knij
knijelende op v gheb boerste
Die aederen deen vanden
anderen sceydende soe sij dz

beste mochten · W · doerwonde ha
den ende voeten mz plompen nage
len doergrauende Alsoe dat die ae
deren mzten beynen waeren doer
grauen ende doerhoekt Dat vā
vleis met groeten sticken Om die
plompħz der nagelen doer die gae
ter des cruys dranck Doe dat
v heilige vijngeren weder crumdē
Ende die hoefden der nagelē sloe
gen sij soe vaste jn die wouden
dat sij niet eynen dropel bloedē
en mochten voer die oprichtijnge
metten cruyce Ende alsoe slaē
de die vreyselicke hamer slagē
op die plompe yseren nagelen
Doe sloegen sij sumtijt wt alre

quaeder nydichs uuten seluen ha
meren op v heilige abel wonechti
ge stede Doe dat v conincklicke
bloet uut groeten hoepen vloey
den wt uwen heiligen monde:
Den welcken sy oec wilden uut
onreynen bespywingen Alsoe
dat ghy by nae versmacht wart
Doen o coninck des hemels:
want dat heilige cruys naet van
den roeden regen ws duerbaren
bloets Dat blinckende vleychs
smerte onder den haemer want
die boese menschen hadden horē
aenwelt gemaect van uwen sco
nen witten gebenten Ende ghy
meker der werelt beefdet doer

goeten inz roesenverwygen dou
we Hier en boeuen bekendet
hy dat deerlicke wee uwer lieu
moeder Maria welcke sy beuoel
de Doen sy hoerde die vreyse
licke haemer slaeghe die inz gro
ter compassien doer gyngen alle
haer innwndichste leede Dat hy

O Allre suetste Blue der
ontfermherticheit Heer
Ihu xpi Ich bid u doer die on
begrypelicke pynlicheit die hy leet
om onse salicheit Doen hy nae de
die naeghelen daer hy mede aen
den cruyse geslaeghen waert we
der om getrunt ende weder ge
slaeghen waeren Doe dat hy u

niet berueren en moecht hoetse op
in die locht verhaeuen waert mz
ten truyce met groeten spotte
ende schimpe der heeren die op v
richten ende riepen Daer hinct
gy mz wtgeretten leeden Met v̄
durweden aederen ende zeenuwē
Ende die vergaederinge uw hā
ende tzaerter leeden waeren v̄
steyden ende ontuoecht Soe dat
men aen die v̄gaederinge der
ermē schouderen ende beynen
wel eyn hant tussten beyde ge
steken soude hebben Ende uwē
heiligen lichaem hinck soe styff
wtgerect dat hy cleefden aē uwē
heiligen ruggē recht off gy geen

bynnenste en hadt Ende alsoe bloe
dich ende mz smertende wonden
ende mz te saemen gewoechden
zeenen stont sy O Mynnaer d'
sielen op die herpe des cruysen
Soe datmen doer vel ende doer
vleys die zenuwen ende aderē
ende alle die beyn ws tederen
lichaems tellen mocht Noch sy
en mocht anders mz rueren dan
v doer wonde hoeft Eñ nochtan
Juden rueren ws hoefts soe dou
den v die scerpe doernen vander
croenen tot in v teder herssen eñ
doen worden die wonden weder
bloeyende Ende dat vloeyden ned'
in uwen heiligen mont Ende in v

heilige oeren Die verstopten soe dat
sy niet hoeren ofte sien en mochte
Ende alle v lieffelijcke aenschyn
waert doot gheuerwet. Dat sy.

O Alre suetste Olyue der ot
fermhertich heer Ihesu
xpi Ich bid v doer die onbegrippe
licke pynlicheit die sy leet om onse
salicheit Doen sy met soe groeter
ontgenaediger felheit vuten cruyse
inden steyn waert laeten vallen
Soe dat alle v heilige ynghewae
de ende bynnensten herstoeten
ende beefden Want sy beuoel
det doen sunderlinghen wee ende
pyn Doen dat swaer steruende
lichaem geen ander rust noch ot

handen en hadde dan die dry plo
pe nagelen die v doer handen en
voeten geslagen waeren Daer
hinckstu o goedertieren Jhu
met doer graven handen en voete
geslagen ende met gewonde hoef
de Alle die swept gaeterkens dys
gebenedyden lichaems open ende
gebreyt ende voelende met kynt
telyken medevoetsen Die bitter
pyn des herten der saechtmoedi
ger torteldiuen Maria die sy
ontfinck Doen sy v hoere lief
sten soen ende uw doerboerden
handen ende uw te saemen gene
gelden voeten aenden cruyse saet
hangen Ende v eersamnyghe

hoeft daer die enxelen voer beuen dõ
sneden uit scerpen doernẽ Ende
met opgeloecken ende gebrende
gaeten der wonden doer alle v
schoen lichaem saech op heffen
vander eerden Ende hoetse hã
gen swyngen In die locht Eñ
sy hoerden den val des cruycẽ
inden gaete des steyns Van
welken val worden alle hoer
bynnenste gefryt recht off sy
in eyn Panne gefryt hadden
geweest Dat gy v getrou

O Alre suetste Olyue der
ontfermherticheit Heer
Ihũ xpi Ich bid v doer die on
begrypelicke gerichte die gy leet

om onse salichz Doen uwen swa
ren doer wonden lichaem han
gende soe hoechse v'heuen ter
eynre zyden wart sanck Ende
ghy buyten truyce dat niet vast
en stont soe swaerlick neder ter
eerden viel Doe dat v gewonde
zeerighe aenschyn cleefden ind'
eerden gelijck eynen zeeghel int
was Ende die eerde cleefden
in v scoen mynlick aenschyn Eñ
dat swaer hout des truyten lach
op uwen doerwonden rugghe Doe
spranck dat quaede volck op toe
loepende eñ sprengende op dat
truyce daer ghy onder geperst
waert Ende met soe grooter felh'

ende haesten richten sy v weder op
Ende uwen swaeren lichaem swat
ende verstudden doen alsoe seer
Dat v heilighe handen eñ voetē
op borsten Doe dat v heilighe
preciose bloet oñuloedelick wt
vloeyden als vier grote ryuie
ren Want alle dat bloet dat
gy hadt in uwen heilighen aderē
die doen soe zeer gespannē ston
den Dat stortet gy al mz groter
mynnen doer die wonden uw
heiligher handen ende voetē Pr

O Alve Dimerliste:
Schyn ende wōne der
vaderlicker glorien
Heer ihū xp̄i Ich bid v doer

die groete onwerdicheit die ghy v̄
droecht om onse salicheit. Doen v
die ridderen om v te meere scan
den ende lasters te bewysen mit
v cruysten. twee. dieuen en̄ mor
denaeren Den eynen tot uwer
rechter zyden ende den andere
tot uwer slyncker zyden. Ende
ghy die sijt eyne leuende fontey
alre ghuetheit hynckt tusschen hen
beyden ontrent twee ellen hoegher
dan sy recht off ghy hadt geweest
Prynce ende voergeanck van alre
quaetheit ende boesheit ende alle ver
smaetheit ende laster hadt verdient
Doen waerdy hen eyn op ghe
sichte uwer vianden ende alre

gnaeder menschen Ende ghi wart rouwe wee ende droefheit uwer vrienden Ende allen guede men schen die v saegen in uwe verdriete

O Alre Vnnerlicste Dat schijn en wone der vaderlicker glorien Heer Jhu xpi Ich bid v doer die groete on werdicheit die ghi verdroecht om onse salicheit Doen die riddere die v cruysten tot uwer meere confusien ende laster tot uwen aensien v cleyder deylden ond hen clot worpen op uwen onge naeyden rock wyen hebben sou de Ende ghi o alre guedertie renste Jhu hinget doer guen

mz pynen zeericheit ende rouwe
Ende hier yn boeuen beuoeldet
sy nochtan dorst der compassien
uwer alre ghemynster moeder mā
siende dat hoer moederlicke leede
veruult waeren mz alre bitterheit
ende dyure passien Ende hoer
maeghdelicke aenschyn al bleyck
als doet sonder doet Ende hoer
cleyder haer hande ende hō blyt
kende schoen aenschyn van dyne
heilighen bloede naet en bloedich
waeren droeuich ende vol suc
tynghe heys van stemmen ende
naet van traenen Ende alte
mael verdroncken oft ouer
gepynt in dyure pynen ende

ontfinckt sy alten grooten wee ende pyniche In v teder hersse nen ende in uwen conincklike hals ¶ Dat sy v getrouwe etc.

O Alre Suuitste Schyn ende wône der vaderlicker glorien Heer Jhu xpi Ich bid v doer die grote onwerdicheit die sy verdroecht om ôse salicheit Doen die ioden uws noch loechende seggende en schryft is dat hy der ioden coninck is Mer dat hy seide dat hy der coninck der ioeden waer Tot welken pilatus antwoerden dz ich gescreuen heb dat heb ich gescreuen Doen hinckt sy die scepp

alder werelt aenden cruyse
hoeghe verhanen vander eerdē
vol der pynen ende pynlickh̄z
ende droefenisse Ende dat gua
de volck liep om dat cruys spot
tende ende spuwende ende v roe
pende Gegruet sijstu conninck
van Israhel Ghy sijt nv in dynre
zaelen ofte paleyse alsoe dy toe be
hoert Nae deser eeren hebstu lan
ghe gearbeit die dy nv met rechte
toecomen is Ende nochtan in de
ser grooter v̄smaecth̄z O alre ghe
dertierenste ihū Doe waerdy
altoes met suchtender herten beze
righende die sunden der menschen
en̄ alre meyst die onbekentheit

weelickheiden Ende wten bescou
wen deser dinghen soe ontfinck
stu eyn nuwe cruys Ende dyn
wee waert vermeerdet O alre myn
lieste Ihu Want ghy is alleyn
in uwen lichaem mer oec in
dat herte dyure alre suetster
moeder ghecruyst waerste Dat

O Alre Duuerlieste Sohn
der vaderlicker glorie here
Ihu xpi Ich bid u doer die gro
te onweerdich die ghy verdroecht
om onse zalicheit Doen inder scrif
tueren die pylatus schreyf eyne
Tytel Ihus Nazerenus coninck
der ioden Den welken hy in
.dry. tongen schreyf hebreeusche.

greke ende latyns. Op datten alle
menschen leesen die ten hoech
tyde quaemen van wat taelen
of tongen dat sy waeren Ende
deden nagelen boeuen triuse
als die saecke ofte mysdaet uw̄
passien van welker aenneghelyn
ghe O alre gemynste Jhesu gy
oec sunderlinghe pyn ontfinct
in uwen heiligen hoefde van ho
ren stoeten ende smyten wat
dat triuys had boeuen eghein
hout Alsoe dat gy niz en hadt
daer gy v zaerte hoeft aen le
nen moecht Ende doen die scer
pe doernen der croenen dron
gen tegen die taefel des tytels

ende ondanckbaerheit die ghy bekyn
det dat totten lesten datse sien sou
de O der alre ynnichste ende pers
sebiste beuoeldet ghy vande ghene
die v souden heyten bekennen
ende mynnen ende nochtan on
danckbaerlic bewysen souden ende

O Alre duuerbaerste schyn
ende wone der vaderlik
glorien Heer Ihesu xpriste Ich bid v
doer die groete onwerdicheit die ghy
verdroecht om onse salicheit Doen
ghy soe ellendelick hinget aenden
cruyce gherekt ende ghespannen
Soe datmen alle v leeden ende
ribben tellen moecht ende men
wael eyn hant daer tusschen ghe

steken soude hebben Daer die ledē
vergaederden aenden schouderen
ende aen die beyn ende alle v h
wonden open stonden en nochtā
was nyemant en ontfermde die
v mocht helpen ende troestē Oec
alle v̄meerderden sy v lyden wat
ghy leet van heren ende vā knech
ten bisscoppen ende priesteren
mannen ende vrouwen Ende v
blasphemeerden ioeden heyden
ende dat gemeyn volck En bouē
al dit Ō alre mynlicste mynaer
der zielen beuoeldet gy dat onbe
grypelicke lyden was tedere hertē
Want alle dat lyden dat ye rede
licke creatuer geleden hadde voer

dyer tijt dat ghy om onse vloesynge
mensche ghewoerden waert of bij
nen dyer tijt dat ghy op eertrijck
leet off noch in toecoemenden tij
den lyden soudet Dat leet ghy al
met bangelicken beuoelen in uw
heiliger herten ¶ Dat ghij v
O Blytschap eñ glorie
der engelen Heer Ihū
xpi Ich bid v doer die
groete versmaetheit die ghy ommynne
licke leet om onse salicheit Doen
die heyden hen verblyden in uwē
laster doen sy v saeghet gecruyst
ende gepijnt Ende in schimpe :
schudden sy hoer hoefden op v mz
groeter onwoerden up v floeyten

de ende wespende ende riepen wach
dat eyn woert was van groeten
laster Ende hier boeuen O alre
mynlicste verloeser des mensche
liken geslechtes benoeldet ghy ont
spreckelike bitter lyden persselikr
vanghelyc Want al was die doot
In die werelt toemen om eyure
sunden wil Daer ghy O fonteyn
des leuens om steruen moeste
souden wy behauden syn nochtan
soe moest v heilige ziel daer in
boeuen voer elke doot sunde by
sunder des ewigen doots genoech
doen Die gedaen waeren of ge
daen souden werden totten ynde
der werelt Ende bouen al dyt

O xpi soe moest v heilige ziele
ghenoech doen ouermids onrede
liken mededoegen voer alle dat
ontblyuen der doechden diemen
wael doen soude ende niet ghe
daen en werden. Ende om mi
recht beuoeldet ghi onredelike
zeerich in spotten ende in scim
pen uwer creatueren daer ghi
soe voel om leet. Dat ghi v
O edelheit / weerdicheit / salicheit
O Blytschap ende glorie
der engelen. Heer ihu
xpi. Ich bid v dor die groete ver
smaechz die ghi verdrocht om on
se zalichz. Doen ghi mi soe vdul
diger herten aensaecht dat die
ioeden met soe fellen ogen ende

met soe veruaerliken gesichte op
v saegen Ende met woerden ende
met wercken. Met gesicht. Met
gelaet ende met al dat sij moch
ten v bestempten. Doen gij hangt
nent cruyce met groeter droef
heit ende vol rouwen inwendelich
aensiende dat v bitter lyden ende
v swaer pijn ende v scemel ellen
dige doot soe menygen mensce
soude sijn eyn saecke hoerre ver
doemenysse Ouermids hoere eygen
boesheit ende hoer groete ondanck
baerheit Om die welke salich te
maecken gij nochtan wt groter
mynnen soe swaeren passie ende
pijn v hebt toecoemen. Dat gij

O Werdichtschap ende glorie d' engelen Heer Jhu xpi Jck bid v doer die groete vsmaect heit die ghy minlick verdroecht om onse verloesinghe Doe die sulke der joeden al blasphemee rende leeden voer by v daer ghy hinckt aent cruyse En ginghen weder ende wey om dat cruce lachende ende scympende en spot tende Ende al des duuels wonde bedryuende Ende ghy o scepper alre creatueren hinckt benauwet jn soe zeer vser perssen ende wee lijckheiden ws tzaerten lichaems Dat ghy met onderscheyde benoel det elcke pijn by sunder nae hō

groete ende ellick ledeken ws te
deren lichaems ontfyncht tot syn
der pynen Wunderlycke pyn va(n)
der zeericheit des anderen leets en(de)
hier bouen O alre gemynste Jh(es)u
bekendet gy met zeericher herte(n)
die groete droefenisse doer gaende
die heilige ziel der maget Maria
Als sy was aensiende dat die on
bekende menschen ws bitteren
lydens niet v(er)saet en mochten wer
den Ende dat sy v soe groete on
werdicheit deden dien alle engele(n)
dienen ende reuerentie beyden
Jn welken sy gebraeck in alle den
crachten hoers h(eren) lichaems Dat
gy v getrouwe zielen die Jut zes

O Blytschap ende glorie d' engelen heer Jhu xpi Ich bid v doer die groete v'smaet hett die gy mynlick leet om onse zalichz Doen sulke and' weden v bestempte ende seyden nach dii diwaes die den tempel gods destrüweers ende brekes Ende yn dryen dagen weder makes Offstu die gods soen biste soe onthallt dy seluen Eñ nochta O alre guedertierenste Jhus dedestu inz vol mynnend' herte dynen hemelschen vader ghe- noch voer die swaerste sunde die yuden person dyure mens heit begaen was soe seer nyde

lyck Ende sy besceruwet in onsprekelicker vanghenisse die verdoemenisse der creature die sy in medelyden der herten saecht ende bekendet dat sy niet bekeren en souden Ende hier en bouen O alre goedertierenste ihesu ontsinct dy noch sunderlinghe bitterheit des wees vanden groeten rouwe uwer eynigher moeder staende onder den cruyce Ontfaende in haere zielen alle die pynen ende versmaetheit die v ghedaen woerden Want die doervloeden dyure troenen verschoerden hoer herte Ende in elker uwer pynen die sy v hoerden aldus heffstu soen

saech aen doen Doe beuoelden
sy hoer herte ende hoere zielen
dat keerende sweert des rouwē
doer wondende alle hoer inwē
dige lede met moederlik cōpas

O Blijt/ Amen Dat sy
schap ende glorie der
engelen Heer Jhū xpī Ich bid
v doer die groete versmaethz
die sy iammerlycke leet om on
se verloesinge Doen sy hyn
get aenden cruyce Ende die io
den metten prinsen der ioeden
die schriben ende die ouerste
des volcks seyden totten ande
ren ioeden v verwytende die
ander heeft hy behauden ende

gehuust over hem seluen en om
hy niet behauden noch gehel
pen Ende in desen woerden
O alre mynlicste mynnaer d'
zielen benoelende gy sunder
lyngSe inwendige pynlicheit
voltoemelyck bekennende die
groete v'smaetheit uwer cruy
sers ende pynres tot v in die
dat sy v achten niet anders te
konne of te vermoegen dan
soe lasterlyck te steruen en
te verderuen Ende om dat
gy eyn god ende bereynicht
mensche waert sonder deylen
off aefscheyden Soe haddet
gy sunderlynge pyn en droef

heit daer af Dat sy v edel godlijc
soe seer versmaeden want al
dat sy uwer tzaersker mensche
deden van laster ende van v
smaetenissen dat deden sy uw
godlijc die daer in verborghen
was Die welke v heilige ziel
bekende ende heff hadde boue
alle creatueren maer die boese
menschen en woudens niet be
kynnen noch mynnen want
v godtelike wercken blasphe
meerden sy altoes Dat sy v
Spiegel ende exsem
pelaer der volcomen
heit heer Ihu xpi
Ich bid v doer dat onbegrippe

licke bitter lyden dat ghy om onse
salichz Doen ghy hinct inden
crupte met groeter v̄duldich
Ende hoerdet dat v die ioeden
tuzten pharizeen bespotten en̄
ende seyden Offstu biste coninck
van Israhel soe ganck neder van
den cruyse ende wy suelen in dy
geloeuen Ende nochtant soe en
haddet ghy o guedertieren ihū
geyn meere myrackel moegen
doen dan dat ghy uit bernend
mynnen ws herten soe v̄dulde
lyck soe scandelicken doot leet
om hē ende alre menschen sa
lichz Ende hier in boeuen o
alre wtspryngende v̄hetende

borne der godtelicker welden
beuoeldet sy in dyn zeerighe
geperste herte vyff reyanden
pynlichz of wee van allen eñ
van eyn yegelicke dootsunde
by sunder recht of eyn spiet
mz vyff tacken woundende v
heilighe ziele mz v wonden in
eynen slaeghe ende nochtan
waeren v alle sunden die ghe
daen souden werden tegenwo
dich ende kynlick in uwer ou
sten reden Doe dat v inwē
dighe lyden ende perssehcke ba
tichz uwe conincklicken herten
dusent dusent werf boeuē
ghinck alle pyn eñ weelichert

ws tzaerten lichaemes. Dat sy
O Spiegel ende exem
pelaer der volstendich
Heer ihu xpi. Ich bid v do
dat onbescrijpelicke bitter ly
den dat sy leet om onse salich
Doen sy hinckt inden cruce
mz bleycker doetliker verue
Ende met zeer smertenden en
mz weynenden oegen mz bloe
digen te retenen wangen. mz
openen schryenden monde. mz
heyscher stymme. Ende mz ia
merlycken gelupde. En hoer
der mz grooter vduldich dat
v die ioeden noch bespotten en
seyden. Hy hoepte en betroude

In god nu mach hem god vloecken
of hy wilt Want hy seyde dat
hy waer die gods soen Ende hier
in boeuen Die claerste spie
ghel der godtelicker wone bekyn
det hy met groeter zeerigher
herten den groeten rouwe der
suchtender torteldüuen Nä
stiende onder den cruys ouer
goeten mz ynredeliken mede
lyden dyns hoeren alren ghe
mynsten soens Ontfaende in
hoere herten ende in hoere zie
len alle die wonden ende die
quetsueren dyns doergrauenē
lichaems Want dyn wonden
waeren haer wonden Ende

dyn cruys was haer cruys
Dyn outfedaen bleycke verue
verdorde te mael in hoer die
blynckende schoenh hoeve sier
h. Ende van grooter bitterh
ontbraecken hoer die woerde
ende sterchheit. Dat sy v ge

O spiegel ende exsempe
laer der volstendicheit
Here Jhesu xpi. Ich bid v doer d
onbegrijppelicke bitter lyden d
sy leet onse salich. Doen sy
hynckt inden cruyce met ge
neychden gecroenden hoefde
Ende mz zeerigen v schoer den
aensichte, Met doirstiger tonge
Met clipperenden tanden Met

swellenden kellenden wtghetrock
kenen baerde Ende met v̄worr
den haer te saemen ghecleefdet
van dynen wermen bloede Eñ
alsoe hanghende verwerret in
die doernen der croenē Doe
wart ghy bytterlicke weynende
op v volck Doersiende met
groetē mededoeghen ws suetē
herten Alle mysdaet der sundē
ende dat ontblyuen dˀ doechdē
dat vmmermeer totten ionxsten
dage ghescien soude Ende sundˀ
lynghe Daeffgront der verm
herticheit beweendet ghy alte bit
terlyck dat ghy iuden oerdel:
uwer strengher rechtueerdicheit

Hoe menich duysent edel trea
tuer soudet moeten verdoeme
Die hen uwer heiliger bittere
passien ondeilachtich souden mae
ken Ende hier in boeuen Dat al
suetste Jhesus Beuoeldet ghy int
innredelycker zeericheit vande gro
ten rouwe uwer lieuer moeder
staende onder den cruyse aensie
de ende bekenende die onsprekel
lycke droefheit die ghy haer alre
liefste kynt hadt Om die verdoe
menisse der ioeden bekennende
hoe doen dat sweert des rouwe
ende des ouerdynckens dor suept
alle die bynnenste crachten hoere
zielen Dat ghy v ghetrouwe

O Spieghel ende exsempelaer
der volstendichz Heer Jhu
xpi Ich bid v doer dz onbegrippe
lick bitter lyden dat ghy leet om
onse salichz Doen ghy hynckt in
den cruyse in soe groeter pyne
mz gheduweden aederen, Met
gheschoerder suchtender borsten
Met groeter liefden, Met bit
tere zeerichz, Met onbedeckden
naeckden lichaem Ende mz que
lender vdorder herten Soe ont
fermelyck biddende der rechtu
dichz ws hemelschen vaders Doer
die ghene die v cruysten En die
bitter schandelicke doet ne dede
Ende sendet mz groet ghedurich

Ende inwendighe compassien was
verheuet hen want sy en weten
niet wat sy doen Doen bespot
ten ende belachten v dat alre
quetste ende boeste volck Ende
caypphas seyde tot hen Hoert
noch seit hy van synen hemelschen
vader Tot welken die ioeden
felliken riepen tot v o alre
saechtmoedichste lemeken En
waerdy niet ghecruyst wy sou
den v noch cruysen Want du
wilste ons noch seghen van dy
nen hemelschen vader swych
wy en wyllens nz meer hoeren
Ende in allen desen laster en ver
smaetenisse o alre gemynste ihu

en dedet gy uwen suetenhonich
vloeyenden mont niet oepen
tegen die v̄maledyde honde
Om eyn daegelick woert of
eyn dreychlycke woert te
spreken Mer alle dyns wēs
nz gedenckende soe v̄gauestu
sachtmoedelicken den genē
die jn dy mesdeden Dat gy

O Spiegel ende exem
pelaer der volstendich
heer ihū xpī Ich bid v doer
dat groete onbegrypelycke
bitter lyden dat gy leet Doen
gy hynckt aenden cruyce mz
wtgeschoelder doer grauender
zyden Met gebroken ende ge

quetsten ribben Met geborstē aderen Ende hoerende met stoytgender saechtmoedicheit hoe dat die eyn moedenaer die Dysmas hiete ende die met v getruyst waert hanghe de tot uwer slyncker zyden v oec bespotten seggende ofstu Xpus biste soe maeck dy seluē gesont ende oec ons mede va welken woerden O xpi dyn zaerte herte gewont waert als mz eynen scherpen speer der medelyder compassien Om dat hy hem onweerdich maec ten uwer heiliger passien ende uws bitteren doots ende dz hy

hem soudt moeten voerdelen tot
ter ewigher doot ommids uwer
rechtuerdichz den ghy alsoe ghie
dertierlick bermhertichz ghedaen
soudt hebben hadde hy hem
daer toe bequaem ghemaeckt
ende daer om ghebeden. Dat
O Claer. 2. Blijnckende
Donne der godtelijck
wijnne. Heer Jhu xpi. Ich bid
v doer die groete banghicheit
die ghy sachtelicken verdrocht
om onse salichz. 4. Doen ghy hyet
aenden cruyse met cronen
beynen, Met doersclaeghen han
den ende voeten, Met gheslae
ghen sinertenden vuyghe clevede

aenden houte des cruyscen En
hy soe ontnemende bermhertich
bewysdet den moerdenaer die
tinwer rechter hant hinck En
desmas hiete Om dat hy v
belijden inden cruyce En sei
den beresspende worde tot synē
geselle die v beschijnte En syn
tort gebz dat hy dede doen hy
seide Heer gedenck mijns als
du comste in dyn rycke Wer
hoeret hy haestelijck Ende ant
woerdet hem guedertierlijcke
Alle synre voerledenre sundē
niet meer gedenckende mz ge
bonden woerden seggende Wō
waer Woerwaer segge ich dy

Du salste noch huyden met my syn inden paradyse Ende doe alte hant O mynnaer der zielen vergaues du hem alle syn sunden Ende betaeldet syn pyn met uwer passien ende heiliger verdienten Ende verblydet u tot groeter mynnen dat hy syn ziele inder tyt uwer bittere passien ende uws bitteren rouwen mochtet vonnevijssen en richten inden oerdel uwer ontfermicheit Als eyn begynsel des loens van uwen swaeren arbeyde Dat hy

O Claer blynckende Sonne der godtelicker mynne Heer ihu xpi Ich bid u doer

die iamerlicke bangicheit die ghy
saecht moedelicken verdroecht
om onse salicheit / Doen ghy hinct
inden cruyse Met ghepersde
lichaem. Met zeeriger herten
/ Met ghepersder herten / Met
bedroefder herten / Met bloedi
ghen smertenden wonden. Die
eyne op die ander lopende uut
ten Roeden reghen uus wunnick
liken bloets. Bekennende uut
groeter bangicheit uus sueten herte
Hoe dat die zee sterre Maria
stont onder den cruyse vol va
rouwen Ende doerghaen met
bitteren wee Ende sy u god en
mensche soe hoeghe saech hanghe

swijngen dat sy v niet gereyck
ken en touste Doen sy sond
onderlaet met groeter begher
ten vch aensaech Ende sy hō
den die woerden die dy boese
joeden tot v spracken Ēn die
blasphemye vanden prynçen
ende vanden moerdenaeren
Ende alle den laster die ghy
soe saechtmoedeliken v̄droecht
Doen quaem eyn ryderynne
ge doer alle hoer gebeente en̄
yn alle dat bloet haere aderē
ende snelde haestelyck tot hoz
re herten Ende begrep die
natuerlicke crachten haers
herten soe zeer dat haer docht

dat eyn vierich swaert alle
die tracht haere zielen ende
hoere natueren doer voer
Ende viel jn onmachte als
doot, Doen riepen die by hã
waeren mz groeter droefh̃z
waenende dat sy storue O
Salige Maria en was ons
niet swaer genoech die bitter
doot dijns kijnts du en wils
ons oec ontsteruẽ, Doen o
Alre suetste Jhũ braeckt gy
met groeter pynen uwe oge
op Die mz bloede ende met
onreynen spekel toe verhelt
waeren ende zeer smertende
Ende saecht neder waerts op

v cruyste alre liefste ende zeer ghe
minste moeder mā die in soe
groeter noet was vervullet mz
alre bitterhz Doen doer ghinc
oec eyn doot wee ende ryde
ringhe alle v tzaerte natuer
ende spraect haer toe aldus
wijf. Sych. dyn. kynt. Ende tot
dynen lieuen jonger Johannes
seydestu Sych dyn lieue moed'
Doen gebrack hen beyden
die stemme ende formeringhe
der woerden Mer sy storten
bitter traenen sonder op hau
den Om dat sy v hoerde spre
ken mz heyser stymmen ende al
lynsken saeghen steruen Ende

dat sweert dyns bitteren wees
doer ghinck doen houre beid
zielen Mer alre scherpelijcste
dyure sueter moeder want sy
v alre meyste mynden. Dat

O Claer Blinckende
Sonne der godtelicker
mynnen Heer ihu xpe Ich
bid v doer die inwendighe
banghicheit die sy v droecht Om
onse salicheit Doen sy ghinck
inden truyse in soe bitterliken
smerten ende pynen, Met
bitteren traenen, Met suchten
der borsten, Met verhalenden
aeden Merkende dat sy van
uwen hemelschen vader en van

allen creatueren in dier noet
gelaeten waert Ende dat u
edel godheit der menscheit niet te
hulpen en quaem Mer sy liet
se inder alre meyster noet en
inder alre scherpster pynen
Ende dat nochtan soe voel
menschen verdoemt souden
werden die hen des bitterē
lydens ondeylachtich souden
maeken Doen riept gy on
trent der noenen mit groet
stymmen. Hely. Hely. lamaza
batany. Dat is Myn god
Myn god waer om hebdy my
gelaeten. Doen O gemynde
Ihū bekynde u heilige ziele

tegenwoerdich van godtelijker
voerwetynge alle die gene
die ymmermeer totter verdoe
menyssen souden comē tot
ten lesten mensche Ende mz
wat sunden ende wy groetē
sunden dat sy dat verdienē
souden Ende om dat gy voer
alle die sunden ende voer ey
gelijke bysonder uwen:
hemelschen vader genoech
gedaen hadt Ende nochtan
dat gemeel der verdoemder
soe mennichuoldich kendet
Dat recht als van duysent
tich tuym eyn zalich soude
syn Doe was oec ongemetē

onbegrijpelijcke ende ondencke
lijcke v inwendige passie ende
bangicheit die ghij doe geuoeldet
O Claer Blinckende
de Sonne der godte
licker minne Heer Jhu xpi
Ich bid v doer die inwendige
bangicheit die ghij minlicke ver
droegcht om onse salicheit Doe
ghij hinckt inden cruyce met
dorrenden leden Ende met
opgehangenen binnensten
Ende alte ontfermelijck van
aensien Hoerende mit groet
verduldicheit dat die boese mensce
noch mit versaect en waeren
van uwer pijne Mer dat die

sunnyghe die v woerden nz en
ver-stonden v noch beschympten
ende seyden tegen eyn ander
hy roept helyas laet ons sien
of helyas oec comen sal en
hem verloesen Heest dat hy comt
soe wyllen wy hem oec aen eñ
cruyce hangen O doen O suete
oerspronck alre weelden war
dy v̈wullt met alre bitterh
Om die verhaerde versteynde
herten der ioeden ende der boe
ser menschen die met geyner
sachtmoedich beweecht en
moechten werden Mer altoes
meer ende meer verhaert in
houre quaeth Ende bereyt

my we pijn ende tormenten v
aen te doen hadden sy ghecon
nen off ghemoegen. Mer ghy o
alre ghuedertierenste sachtmo
dichste lemken Jhus stortet
v jnwendich crechtich ghebz
tot uwen hemelschen vader
eyn werff. ander werff. ende
derde werff. Jae oec mēnich
werff voer die mysdaet vās
volcks. Recht off ghy te hants
vgheten hadt alle des onrechs
Ende der pijnen die v ghedaen
waeren. Dat ghy v ghetrou

O Claer blynckende
Sonne der godtelijker
mynnen heer Jhū xpē Jch

bid v doer die ynnwendixste van
stuckē die sy verdroecht Om onse
sunden Doen sy mocker des le
uens kyngheet jnden wiyse na
kende der doot ws lichaems:
Ende v suete stymme waert be
uende ende trydderende Nu v
stille Nu luyde Nu weynen
de Nu roepende Ende uwen
steruenden lichaem wranck
nu herwaert Nu derwaert
soe dreiff v die gruwelycke
doet ende anxt Doen o sue
te wynsaert Eugady riept
sy met eynder heyscher dor
stiger stymme seggende my dorst
Tot welke cayphas antwōde

Nae dyen dorst heeft my lange verlanckt Men schijncke hem drijncken als alsulken conmic toe behoert in sijnder welden Doen O suete Jhus waert v suete dorstighe herte oec zeer gepijnt Bekennende hoe dat wort doersnept dat herte der magz mā dijure lieu moed Doen sij hoerde dat die fontey doerst hadde Ende dat die vot ulopende Rijupere der voch tichz derfde Ende sij besserden mz grooter mynnen v te schijn ken dat bloet haers herten had sij gewonnen of gemoeghen Dat sij v getrouwe zielen

O Alre woenentlycste Bloem der zoetich Heer ihu xpi Ich bid v doer die groote mynne die gy ons bewysdet doe gy om onse zalicheit hynckt inden cruyse Ende die boese ridders ende moerdenaers die v hoerden roepen Mi dorst antwoorden met grooter blytscappen Wy soelen hem drincken geuen soe stirft hy des te eer soe werden wys quyt Doen namen sy haestelyck eyn sponcie ende maeckden mit cayphas raede eynen onreynē ver giftigen dranck van myrren

edick ende galle ende sout te sa
men geruert ende bondent aē
eynen rieten stock ende stietet
met groter onwerden voer
uwen heiligen mont Eñ sloe
gen daer in soe dat gyt bin
nen smaecken moest Eñ v
heilige tonge ende kele bynē
daer af gepijnt waert Eñ
hier in bouen O dorstighe
fonteyne waert v inwinnen
de hert ontsprekelicken ge
pijnt mz voel passien eñ me
delydens op v alre suetste l'
moeder die v saech drynkē
met myrren edick eñ gallē
Doen beuoelden sy soe bitt'

weelichz hoers moederlyke hte
Dat haer heilige tonghe aen
hoeren raeck cleefden Ende
soe verdroechden dat sy tonghe
noch lippen geruëren en cō
de om te spreken Ende hoer
suulicke boersten daer sy voer
tyts mede gevoet hadde wae
ren verdroecht als hout :—
Want die melck vochticħz
storten sy wt met bitteren
traenen Ende alle hā hghe
hersſen vloeten wt in trane
totter bleycħz des doots hars
gratiosen aengesichs Dat

O Alre woenenthyste
Bloem der schoenħz

Heer Jhesu xpristi Ich bid v doer
die onbegrijpelicke mynne:
die ghy ons bewysdet Doen
ghy om onse zalicheit hinckt
inden truyce Ende smaeck
det die bitterheit des edicks en
waert ghewont inwendich:
want ouermids des onsenme
nyerden stoetens der sponn
en soe storden der veredickde
dranck Ende hep neder voer
v hertighe stede in die open
smertende zeerighe wonde ws
steruenden lichaems Daer
ghy O mynnaer der sielen ō
menschelycke pijn ende wee
aef outfinct Doen riept ghy

uu eyuure doodlycker stymme ende seydet Het is al volbracht Want doen o Connick der glorien waeren in v vervult alle die prophetyen der prophete Ende daer in gebraeck niet meer dat noetruftich was totter menschen zalicheyt Dan alleyn die doot die gy v wylliclick het toe twemen Ende nochtan waer dy inder seluer stont soe gelaeten uwe vryen wyllen inden wyl uwes hemelschen vaders hadt moegelyck ge weest ewelick te volheerden inder seluer pynen en droef fenysse daer gy doen en waert

wt groeter mynnen ons salich
O Alre Woentlick Wat
ste Bloem der schoen
hz Heer Jhu xpi Ich bid v
doer die onbegrippelike myn
ne die gy ons bewysdet Doe
gy om onse salichz hingeset inde
crupte Ende die vre nv bit
tere doot v heilige aederen stoer
den Ende nochtan O guede
Jhu en waert die caritaet dyns
mynnenden herten nz verwont
Want gy en begeerdet gheen
wraeke gy en spraeckt niet v
keers noch en dacht geyn quaet
Mer met volmaeckter mynne
soe waerdy bereyt meer te lyde

dan v die haerde stoute mensche
nen moechten doen Dat hy

O alre woenenlycste bloe
der schoenheit Heer Jhu
xpi Ich bid v doe die onutsprekel
ste mynne die hy ons bewysde
Doen hy om onse zalicheit hinc
inden cruyse Ende in die vre
uwer bitterre doot alle v heilige
leede ende alle die iuncturen
der leeden ontspanden ende ont
noechden Doen o guedertie
ren Jhu waerdy in alle uwe
leeden gepynt met zeerigher
pynen Want ten was ghey
punt in alle uwen heilige lichae
Dat niet verwit en was met

sünderlinghen wee der pijne want
alle die armoijne ws tedere lichaems
verschiet soe datter gheyn leue der
zielen in en bleyff Ende hier in
boenen O alre suetste Jhu be
kende ghy den groeten rouwe die
v enyghe moeder maria hadde ende
beuoelde in hoere zielen Doen
sij uwen steruenden lichaem al
gheheel saech vlieten in bloede
Ende v heilighe oghen in traene
als fonteynen ouerloyende Ende

O Alre blomentlijcste
bloem der schoenheit Heer
Jhu xpe Ich bid v doer die on
wtsprekelijcke mynne die ghy
ons bewijsdet Doen ghy om onse

zaelich hinghet inden cruyse
Ende ouer alle v ghebenedide
lichaem bleyck waert en on
ghoeten mz doetlycker veruen
Ende hier in boeven o alre
ghedertierenste Jhesu was v
heilighe zeel seer ghepynt met
medelyden want dinckt in
soe groeter bitterlic saecht ghy
ontfermelyck neder waert
op v cruyse moeder en ander
lieue vrynden die onder de cru
se soe bitterlycke schryende
stonden ende saeghen op v en
hadden die lieuer die pyn sel
uer gheleden dan sy v soe deer
lyck saeghen gecruyst werden:

Van welken ghy soe groete droef
heit ontfinckt dat het bouen gīc
alle rouende droefheit en̄ trybula
tien die ghy geleden hadt inden
lichaem ende inder zielen want
ghyse tederlijck mynnedet Wat ghy
O alre duuerlijxste
forme der gracioser
gedaenten heer ihū.
xp̄n ich bid v doer die onbegrij
pelijcke liefde die ghy ons toende
doen ghy om onse zalicheit han
gende aenden cruyse in die vre
uwer bittere doot doergaen mz
soe groeten anxte Ouer al v scoē
suuer onbeuleckte lichaem wart
ōdeckt met eynder doodlijcker

swerlijc Ende nochtan wt groeter
minnen soe waert die doot noch
mij bitterlijc verlenckt Want
doen ghy alsoe gheschoert vol smer
ten waert nakende uwer doot
soe streijt dat leuen mijter doot
In uwen steruenden lichaem:
Want summwijlen soe clam die
rouwe van uwen leeden eñ die
pesen mis doergrauenē lichas
op tot uwen heilighen herten:
Dat doen alleyn verchs was
bleuen ende onverroert eñ quel
den dat mij onsprekelijcker pijnē
Ende somwijlen soe daelde die
rouwe weder vander herten ne
der tot uwen doerschoerden eñ

doer wonden leeden Alsoe dat die
bitterheit dyns lydens allen verstan
de onbegrijppelijcken is Dat sy
O Alre suuerlixste forme
der gratioser gedaenten
Heer Jhesu xpe Ich bid v doer die
onbegrijppelijcke liefden die sy
ons bewysdet Doen sy om
onse zalicheit hangende aen den
cruyse doergaen hebt anxte en
benauwe der naecken der doot
Ende inder vren ws bitterlijc
ken steruens v schoene gratio
se minlike ogen bergynge en
nochtan O fonteyne der ont
fermicheit Soe benoelde sy
zeerighe compassie des medelides

Bekynnende hoe die bynnenste
der simpelster tortel duuē nā
gequetst waeren met grooten
rouwe Doen sy saech vr su
uerlycke wanysen inwallen u
wen sueten mont open v leer
lycke tonge bloedich Ende u
haerte lichaem aen cleuen aē
uwen doer wonden rugge recht
of sy geen binnenste gehadt
en haddet Want die bynneste
vochticheit was al verteert. Dz
O alre Suuerlycste
forme der gratioser
gedaenten Heer Jhū xpi ich
bid v doer die onbegrypelicke
liefden die sy ons toendet Doē

dy om onse zalicheit hangende inden cruyse inder vren uwer bitterer doot veruult mit groeten angste. Heer werdiche hoeft dat lekende was van bloede eyn wenichske oprichten ende ter stont hiet weder ende neder zyghen tot op v heilighe borst. Die onsprekelike gepijnnicht was mit verhalende suchtender doot. Ende nochtan inder groeter noet O guede ihu beuoeldi dy inrelijcke medelijdē mitten sunden uwes volcs. Ende sunderlinghe der gheenre die uw swaere mertelijen ende uwes bitteren lydens. Ende bouen al uwer onbegrijppelijcker mynnē

daer sy wt leet. Niet achten en
souden. Noch loff. Noch danck
baerlic bewysen en soude. Noch
beterende te bewysen. Ende dz
sy hem ten viersten dage tegen
v goedertieren beterten. Doe
swaeren oerdel soudet moetē
geuen. Dit beschreyet sy al mz
diepen v̄suchten des medelij
dens ende des rouwen. Dat
O Alre Duuerlijcste
forme der gratioser
gedaenten. Heer Jhū xpī ich
bid v doer die onbegrijppelike
liefde die sy ons toende. Doen
sy om onse zalichz hangende aē
den cruyse waert verwlt ende

omwrynckt met allen voerteykene
der doot Ende met uwen godte
lycken wille die doot haesten ter
herten waert Dat bernende was
jn onbegrippelycker mynnen-
vuerigher gelyck eynen gloyen
den forneyse Stoetende den jer
sten stoet daer af dat alle dyn
gen jnder eerden beefden die jn
der hellen waeren beefden vande
anderen stoete Ende alle syenlike
dynghe Doe stiet die doot de der
den stoet tot uwer heiligher herte
dootliken wondende Want v
aederen merch waeren altemael
verdort dyen stoet was soe vrei
selyck Dat het den hemelschen

vader ontfermden ende naem dat
menschelycke geslechte tot genade
den Soen ende goedertieren ver
loeser der menschen riept ghi
met eynder luyder schryender
heysscher stymme Vader in uwe
handen beuel ich mynen geyst
welcke stymme verhoerde die
vol suchtende Tortel duue v eny
ge moeder mer in alsoe groter
droefheit dat alle hoer leede beef
den van bitterheyden hoers moe
derlycken herten want sy saech
v heilige aderen ontmydt wt
stortinge dyns bloets al wt ge
pynt ende gebreken en beroeft
van allen lichaemlicker crach

ten der doot gemaeckt Ende hoe gi-
v suete hoeft neyghdet hoer ge-
uende die leste groete der droef-
lic Die gy mz monde noch mz
stemmen nz en mocht wtspreke
ouermids bitterlic des lydens Dy
beschoude mz alte groeter bitter-
lic zeericlic ende rouwen v doer-
wonde hoeft geneycht ouer die
doernen Ende uwen honychulo-
yenden mont open en besmet
mz speyckel Dy was aensien-
de tsyen hof der groetmakender
bloeme daer hem die Seraphy-
ne mz blytschappen in vrmaecke
ousalft mz bleyclic der doot En
sy merckden die liechtende ster-

ren uwer ogen Daer hem die ou
ste Seraphyn in verblydt quelē
de ende weynende Jae gebroeck
ken inder doot Ende aldus O
mynlicke ihū Dyne moeder
stiende by dy hoeren steruendē
soen waert vslaegen mz Dy
mons sweert Ende sy sterf bit
terlyck want dyn doot was hō
doot Jae hoer doeden meer dy
steruen dan hoer mocht gedoot
hebben die aendoeninge des
lichaemlicken doets Ende dit
bekenden sy al O guede ihū
mz groeter compassien ws hertē

O Alre suuerlycste Dz
forme der gracyoser

gedaenten Heer ihu xpe Ich
bid u doer die onbegrippelicke
liefden die ghy ons toende Doe
ghy om onse zalicheit wart han
gende aenden cruyse · drij · vre ·
lanck leuende Ende daer nae
jn die vre uwer doet uwē ster
uenden lichaem beefden ende
v̄schudden Ende uwen sueten
mont ende oegen braeken op
Ende die doot schoet jn alle den
leeden uws tederen lichaems :
Doe dat ghy meker des leuens
in elck lyck ledeken by sunder
eyn doot twee ontfingt Die
se inden seluen punte al va
eyn v̄scheyde En ind' selu

tijt O suete Machtegaele ihs
braeck v gratioese mynnende
herte van onuutsprekelijcken
gewelde des rouwen en̄ der
mynnen Met alsulk tracht
ende noede dat hemel ende
eerde daer af beweecht wart
tot medelijden Want die
sonne liet haer schijnen/ Die
eerde beefden die steyn roet
sen en̄ oec die steyn daer dz
heilige cruys in stont Ende
die onhaut inden tempel
scoerden Ende die graven
der doeder ontededen hen en̄
alle creatueren Ende d'locht
inder erden inden water

Jae die woermkens inder eerdē
waeren in noeden ende in vrei
sen Ende die engelen des hemels
v̄wonderden hen oec zeer wat
sij v waerechtich god saegen in
den hemel Ende den seluē god
saegen v̄eynicht inder mensheit
in soe groeter noet Ēn nochtā
O alre güedertierenste Jhūs
en woerden die boese mensten
die v den doot aendeden niet be
weecht tot eenyger ontfermh
tichz Mer die Elementen des
hemels ende die onbeuoelycke
dyngen hadden medelyden dat
die redelicke creatueren schul
dich waeren compassie te hebbē

nizty haeren sceppe[r] ende mijn lycken verloeser/ Dese steyn tuyste v̄haerth[et] der boeser hadt sy ghestuede Jhū bitterlycken beweynt In uwer lester noet meer pynen daer aef bevoele̅de dan v ander pynen die sy v aendeden Doen stont die ver hauen sterre des meers ma̅ onder den cruyse In soe groet bitterh[et] ws doots d[at] die sterp h[et] des rouwen alle hoer moed lycke herte v̄blusste dat steyn leet haers lichaems en steyn te rue ren Mer sy steyn recht als ey mede steruende tortel duue wt rouwen der doot hoers gemynde

ontrynckt met banster ende bleyck
doetlyck Desen rouwe O suete
nachtegael ihesus hadde sy oec
beschreyt in kyntelycken mede
lyden. Meere wee daer af beuor
lende dan of syt selue in uwen
lichaem geleden hadt want sy
se bouen alle creatueren meyst
ende puerlyckste mynnede. Dat

O ghecruysde heere
ihesu xpi Dchrye
lycke aensien allen
godduchtighen herten ich bid
u doer dat alre bitterste schey
den Doen om onse zalicheit
Ter rechter Soenen met onbe
grypelycker ende onuutspreke

lycker mynnen Die zalighe ende
gloriose ziele schiet wten doer
graeuenen Tabernaculum des
heilighen lichaems Dat sy ouer
natuerlycke heff hadde en̄ mynn
de Ende daer sy soe verwende
lijck jn gerust hadde sonder enyg
he vlecke of smette der sunden
Doen O Suete mynnaer ihū
stont onder den crúyse dyn ald̄
gemynste ende wtuutwerenste
moeder Mā̈ vol van rouwen
ende doergaen mz bittere wee
der doot Aensiende v hoeren
alren gemynsten soen doethan
gende juden crúyse mz alden
lichaem vutgereckt Dy merck

den dijn teder gescoerde leeden
Sy saech hoe hoer blijckte dijne
gedeckte borst Royende dijn be
bloeyde zyden ende hoe vdorre
dijn opgehangen binnenste v
sierlike oegen quelen Iae ge
broecken ende opgebleuen ind
doet Sij was noch merckende
uwen conincliken mont open
ende bleick v edel erme vstijue
vñ moyelijcke beyn neder hange
Ende hoe die bloet ws heiligen
bloets genet v doergraue voe
ten Ende soe voert is neder ge
loepen ·xv· voeten verre onder
den cruyse Wat sweerde des
rouwen doer hoer moederlike

ziel doen ghinck totten gesteyn de
der zielen des geystes was w
alleyn O suete ihesus bekant
Ende ghi hadt ynnerlycke zeeri
heit mere bangicheit daer af lyde
de dan van ws selfs lyden wat
altoes waert ghi gecruyst te
saemen met dobbelder cruys
sinnse Als yn uwen tederen
lichaem Ende in dat herte uw
lieuer moeder Maria Dat

O Ghecruysde Heer
ihesu xpi Dat gruelicke
aensyen allen godduchtighen
herten Jck bid v doer dyen gro
ten laster die uwen heilighen
lichaem bewijst waert Doen

ghi om onse salicheit doet hangende inden cruyse. Met geneychden hoefde. Met oepenen monde so der wijncken der oegen Ende die boese menschen die dyn doot haet ten Die laegen als doot inder duysternyssen Doen dat licht weder begonste te openbaren ende die duysternyssen uutgin gen Doen quamen sij weder ende stonden op Ende hã hoeft schoddende Ende haer boese listen waeren soe ongemaedich ende verweckt met nyrwer felheit tegen u O Dachtmoedighe lemken als sij ye te voeren wa ren Ende en haddẽ ghi niet doot

geweest sy hadden v anderwerf
gedaen al dat sy hadden gemoe
gen Ende alsoe mz groeter vre
dichz saegen sy dat v die mont
ende oegen open stonden en styl
sonder rueren Doen seyden sy
tegen eyn hy leeft noch hy v
haint hem seluen hy wylt ons
noch bedriegen wat sullen wyr
doen Doen seiden eyn wy soelen
steken in syn zyde ende soe soelē
wy sien of hy hem noch beruert
Mer dat en woude houre geyn
doen Ende nochtan met groeter
omwerden ende felre hertē nae
mē sy eyn speer Ende longyns
die rid der dedet setten recht tegē

tusschen die twee nederste ribben
teghen v mynnelicke herte Ende
hy staeckt in met groeter felh
sijns gemoets Ende op loeck v
heilighe zyde die om mijns droech
h uwer verdroech der aederen
ende ws gecruysden lichaems :
traeckten Ende geraeckte ende
opende v doede herte Alsoe dzet
yser der lancthen ende eyn deyl
des speers ghinck v ten lichā roet
ende geuerst mzten bloede ws
herten Ende doen O gueder
ren Jhū doer snyt dat sweert
des bitteren rouwen dat herte
ende die ziel uwer lieuer moed
Mariā Alsoe hoer geuoech . lycke

docht dat hoer moederlycke herte dō

grauen waert doen sy saeth in die

doersteckynghe uwer heiligher zyden

Dyn ynwendighe leeden op doen

Ende dyn doede herte doergraue

O Ghecruysde hē Dat

ihū xpm Dath ryelycke

aensyen alre goddienstigher herte

Jch bid v doer die ontfermhertichz

die ghy ons bewysdz Doen ghy

om onse zalichz doet hanghende

inden cruyse Wt uwer heiligher

gheopender zyden en vten fornuep

se uws mynnenden herten mylde

lyck wt stortet alle dat bloet dat

ghy tot dier tyt daer in onthaude

hadt Ende nz alleyn v heilighe bloet

Mer oec reyn water In beteykenisse ende heylichmakynghe ons doepsels Ende alle die bynenste vochticheit die daer in v gloriose herte oft ergens daer om trynt onthauden hadde Die maeckte eyn groete vlucht en schoet ter wonden waert Ende die stortet sy wt vre groeter mynne ouervloedelyck Alsoe dat vre eynen droppel bloets noch vochticheit in en bleyff Alsoe groet was dyn mynne tot ons waert Nochtans o mynnelyke Jhesus soe en stortet sy noeyt druppelken bloets soe cleyn in alle v leuen vt te

der herte en hadde daer aff
eyn sunderlynghe smertelyke
beuoelen ende pynlyke wee
Meer van allen dyen en wart
dyn bernende mynne tot ons
waert niet verminrdert. Wat
nae dyn doot soe schynckt:
sy ons voert mynlyck dz we
nich der leuend' vochticheit dat
v was gebleuē Dit was aen
siende O gebenedyde Ihū die
zalighe maeght dyn moed' Maria
welke zeerighe herte ende dyn
zyde mit dynre herten wordē
tesseus ende te saemen met
eynen spere doersteken eñ aen
den truyse gehanghen Eñ sy:

was doen alsoe vol rouwen ende
alsoe zeer bedroeft Als alle men
schen schuldich waeren te wesen
Want sy jnnedelijck bezeerichde
ende die ondanckbaerh der mē
schen Die welke sy pynde te v̄
suenen ende te voldoen mz mede
lydender compassyen Ende aldꝫ
was hoeren rouwe ende die
droefh hoers herten ongeme
ten ende onbescryppelyck Dese
rouwe uwer lieuer moed' hād
dꝫ sy die suede jhū mz mede
doegender herten jn v beuoelt
Want des eyns pyn eñ rouwe
was des anders oūmids troest
h der caritaten O jhū sy be

uoeldz ynredelycker of bitterlyc
ker hoer wee dan uws selfs pyn

O Ghecruysde Dat
heer Jhu xpi dyn
zeerich aenschen allen geminde
herten Ich bid v doer die liebe
uedyde ontneghelinge ende af
doeninge dat Joseph van arim
mathen Ende Nycodemus met
groeter Reuerencien uwen eer
werdigen lichaem Te vespertyt
vanden cruyce deden Die v lie
ue moeder maria ende vr ander
vrinden mz groeten vlaugen
ende mz heyter mynen ontfin
gen Suetelyck omhelsden deck
wylen cussende ende mz groet

zeericheiden ontfermelijck beweynde̅
Ende sunderlinghe O guede Jhus
boeuen die ander was alte zeer
ghepijnt die rouwighe ziel uwer
lieuer moeder Marie Doen sy u
had ghesien in hoeren moedlijc
ke̅ swet Ende omvanghe̅ uzten arme̅
hoere mynne̅ Siende hoe gy uten
ouerrenen van uwen ghebenedyde̅
bloede grimelijcke van wonden en̅
u teder tzaerte leeden alle deyn van
den anderen ghesicheyden ende sy ne
der neyghden hoer op u minlijcke
aensichyn Dat soe ghesiwollen ende
mysmaeckt was bloedich ende be
spouwen Doen benoelden sy eyn
bitter doots wee doerinaerende alle

die cracht hoere zielen zeer haestende ter herten waert Alsoe dat alle hoer leeden verstyfden vanden anxte ende rouwe die hoer teder herte begrepen hadde Nochtans was v bitter lyden altoes hoeren wylle Want sy bekenden wel dat van noede was alsoe moest geschyen ende dattet alle die dryuoldicheit wolde dat hy voer die menschen soudet lyden Mer dien groeten rouwe quaem hoe vut moederlic ker compassyen Ende oec hadde sy medelyden voer alle menschen wel ke zalicheit sy hertelyken begeerde Ende aldus o geminde Jhus heeft die schemel dorteldune Mā

die vol suchtens was mitten traenen
der droefheit gewassen dijn liefelyck
aenschijn dat van speykel en̄ bloe
de ongedaen was ende vol doet
lycker varuen was Ende haer :
bleycke aengesichte verwede sij
mit sijnen roesenuerwygen bloede
ouermyts voelheit dijnre deuoeter
cussinge Ende mit alte groeter dro
uicheit was sij sluytende v mynlycke
oegen Ende uwen honichvloeyendē
mont die inder doet waeren oepen
Doen was sij uut gevende soe bit
teren v'suchten dat sij den aedem
toch hoere borst v'sloet Doe dz sij en̄
me eyn woert en conste formerē
van groeten rouwe Want sij be

sloet die bitterheit des rouwen in ho
re zielen ende in hoere herten Al
soe dat sy in allen hoeren lyden jonf
ferlycke doecht ofte schemelheit noeyt
achter en liet Dat gy v getrou
O Ghetruysde heer Jhu
xpi eyn zeerich aensien
allen gemynden herten Ich bid
de v doer die onsprekelycke myn
ne ende liefde Die gy ons bewys
det Doen gy om onse zalicheit te
Vespertyde Ende Josep en Ny
codemus uwen weerdigen lichaem
het besaluen mit myrren en aloes
Ende alsoe gebalsamt ende in een
reyn Syndael ende lynen laken
gewonden inden graeue geleyt

ende voer die doer des graefs ey
nen groeten steyn geset waert
Doen o meker des hemels was
die ziele uwer alre suetster moed
vrwlt, mz soe groeter bitterheit
datment mz geyne tongen wt
spreken en mach noch mz geyne
verstande begrippen Want sy v
saech leggen inden duystere gra
ue gevoelden sy hoeren geyste wt
hoer getoegen te wesen Sy haet
zeer ende begeerde mz v te saemen
daer in gelegt te werden Sy leen
de suetelyck op dy hoeren gemijn
den suetelyck omhelsende Want
hoer mynne tot v en was niet
mynre doet dan leuende Ende

aldus was daer eyn ghuedertie
ren kijf ende ontfermelijck twijst
want v moeder hadde v gherne
behauden by haer ende die under
wonden v bestrauen eerlijck nae
dat seede was die ioeden te bestra
uen maer ten lesten als ghuede ihs
als den dienste dijnre bestraingen
ghe voldaen was soe omhelsden
die volsuchtende torteldune mā
mz hoeren moederlijcken armē
ende met ghuedertieren v̄suchten
den steijn des graefs hoer oegen
netten den steijn hoer lippen cus
sende ende met alre gheschickenis
se hoers lichaems soe scheynt dat
sij in hoeren binnensten dz graef

was v̄swelgende · In welken graene
besloeten bleiff uwen heilige doode̅
lichaem Ende oec die alre gepynigste
rouwigste ziele uwer alre gemyn
ster moeder marīa totter vre̅ uwer
glorioser verrisenisse toe · Hier nae sce
dede sy mit alre groeter droefheit
vanden graue · Want die guedertie
ren voester liet noede achter hoere
voedelynck Ende oec waert sy in
eynen dage beroeft te saemen dy
hoers lieuen vaders ende hoers :
sueten soens · Dat sy u getrou

O Ghecruysde heer Ihu
xpi eyn zeerich aensyen
allen gemynden herten · Ich bid
u doer die onsprekelijcke liefde :

ende mynne die hy ons bewysdet
In dyen dat hy gedoechdet die last
lijcke versmaetheit die dye ioeden ende
den doeden lichaem deden. Doe
hy om onse salicheit laecht besloeten
inden grave. Ende die ioeden ont
siende die glorie der opuerstentenisse
ghingen totten richter pilatus ende
seyden. Heer richter ons gedyncket
wel dat dese verleyder doen hy
noch leefden seyde dat hy ten derde
dage soude opuerstaen gebiet daer
om dat graeff te hoeden op dat syn
iongeren niet en comen en stelen
synen lichaem ende seggen dan den
volcke dat hy opuerstanden is. Ende
dan soude eyn meere dolinghe we

sen dan oeyt te voeren was. Dat
O Ghetruysde heer Jhesu xpi
eyn zeerich aensyen allen
gemynden herten. Ich bid v doer
die groete sunde ende laster die u
wen heiligen doeden lichaem bewijst
waert. Die om onser zalichz lacht
besloeten inden grave. Doen py
laty hoerden die valsche worden
ende begerten der ioeden. Die ō
uwen heiligen naem onder tfolck
met allen te vernyeten. Alsoe wel
nae v doet als doen gy noch leefde
noch dorstich waeren. Antwordet
gy den ioeden ende seydet hebt gy
die hoede des graefs ende hoedet
soe gy beste cont. Dat welke sy m3

groet ende neerstich doen voert be
sorchden. Dat sy v getrouwe ziel
O Ghetrouwe Heer Jhesu
Xpi eyn zeerich aensyen
allen god mynnenden zeelen. Ich
bid v doer die groete ootmoedicheit die inwen
heilighen doeden lichaem bewijst
waert. Die om onse salicheit lacht
besloeten inden graeue. Doe die
ioeden mit felre nydicheit vier
ridderen setten om tgraeff te
hoeden. Ende teyckenden de step
des graefs ende besegelde toe met
vasten zeegelen. Wijnen alle de
ser tijt. O guedertieren Jhesus
was v enighe gemynde moeder
Maria in Johannes huys alleyn

mz volmaeckten geloeue verbeydende
w glorioese vrysenis Ende sy was mz
rouwelicker tepassien ondencken
de v voerleden pyn ende laster en
vsmaedenisse Annas Cayphas:
Herodes Noch Pylatus en waere
niet van hoere herten Noch oec
die stekende doerne Die onrey
spekelen Noch oec die verbijndende
doecke Die kynnebacken slaeghe
Die halslaeghe Noch dat valsche
tuyghen dijns vriendes Dat pur
peren cleyt Die spottelycke cley
dinghe Noch dat vreselycke roepe
der ioeden Hoer en onbraeck oec
niet die menichvoldighe bespotty
ghe die sy leet hanghende inden crue

Die reyckijnsse des valschen draes
mer alle die steden en punte dy
re heiliger passien doerliep sy al
mijten gedachten Inwendelijcke
aensiende wat hy daer geleden
hadt Ende aldus overdenckende
uwen bitteren doot soe bewelde
sy hoer weeckheyden met bitter
traenen deckwijle seggende mi
droever herten Jhesu O Jhesu
Suete Schepper alre dijnghen
met wat wreder doet is dijn
zaerte mensch gedoet Ach arm
die ynge wege des graefs om
vatten nu dyen die eerde die zee
die locht noch die hemelen niet
en conden omvatten Dat hy

O Ghecruyste heer Jhesu
xpi eyn schryelijcke ae
sien allen geminden herten en̄
eyn sterck vuyure des doots
Ich bid v doer die onbegrijpe
licke glorie uwer opuistentenis
Doen gy om onsē salichz ten
derden dage opuerstont wtē
grave Ende verwecket in
volre vrouden uwen gloriosen
heiligen lichaem Troestende
ende confoerterende alle die
gene die om uwe mynne ende
om v bitter passie ende doot wa
ren in bitterh: Ende die zeelē
der heiliger ander vaders die
wg in soe grooten verlangen

ybert hadden die hadt ghy verloest
uten voerghebor(ch)te der hellen en̄
ghebracht inder vrouden des para
dyss ¶ Dat ghy u ghetrouwe ziel

O Gheeruysde heere Ihesu
Christi eyn sterck ende glo
rioes verwynre der doot Ich bid
u doer die onbegrypelyke vrou
de die ghy hadt in uwen glorifi
ceerden lichaem Doen ghy alle
dynghen volcomelyck volbracht
hadt die noettruftich waeren
tonser zalicheit Ende ghy mit uw
eyghenre cracht zeer glorioes
ende blynckende mit claeren
aensychte Als eyn die zeeghe
ghevochten hadde Wer blydende

op uoert boeuen alle hemelen totter
rechter hant ws vaders met v ley
dende eyn groete schaere der hz
zeelen Patriarchen en pphetenn
En v ander lieue vryende die ws
mz geloeue verbeit hadden Die
gy doen alle veruold met volre
vrouden ende ewiger zalicheit
Ende v lieue moeder ende v geiny
de apostelen die gy doen noch liet
in dit dael der jaemerh Om be
hoeff der kersteure kyrcken die
troestet gy alte hans goedertiere
lyck haestelyck neder sijndende twe
mānen mz witten gecleyt die hem
boetschappen v vroude en glorie
Tot welker vrouden en zalicheit

Dat ghy ons oeck ende alle gheloevighe zeelen mz v wilt brenghen Om v ryck te besitten inder ewicheit

O Ghenaedighe Here Jhesu xpi Jch offer v dit ghebet wt mynre lauwer devoetheyen in die eer dynre mennichuoldigher pyne anxte ende swaere passien en dyns bitteren doots Die du menschelyken doechdes om onsen wyl Ende bid v dat ghy se ontfermelycken wylt gheweerdighen te ontfanghen voer die zeelen der zaligher doeden die niet verghenen syn Ende verleent ons ghenedertierlyck ghelyck als ghy

opstont vander doot Ende ter
hellen neder ghinghe Om dyn
vrynde wtter pynen der hellen
te verloesen Ende mett in dyn
rycke te setten Alsoe moetstu dy
zeelen die inden vegheuyer is dan
ich dy voer bidde ouerwynden
die cracht uwer passien Ende
om die pyne ende anxte Die
du ghewerdiches doer ghen te doe
ghen Ende der welker ich nu
ghedenckende ben ghenaedelyck
wter pynen des veghevyers verloe
sen wilste Op dat sy met inden ghlo
rien sonder ynde blytschap heb
ben ende ghebruycken moeten en
voer die ghene die nu voer ons bid

den Ende aen dy heer moete hul
pe suecken Nu die biste die hoch
ste ende die gewaerichste god :
Dyn loen is ewelick Ende du
haudes dyn rycke ouer alle werl
den By xpm ihm onsen he Am

Dyn schoen ge
bz van onser l
vrouwen mā
spreckt ẽ aue mā

O Maria suetste
maget Ich ver
maen dy der groeter eeren die
dy onse lieue heere gedaē heeft
boeuen alle creatueren jn hemel
ende inder eerden ende der :
groeter onbegrippelyker wyñe

daer hij dij voer alle tijt in voer-
sien heeft. Des wonderlijcken
genuchlicken raets ende ouer
dracht die inden raet der
heiliger drijuoldich ouerdra
gen was. Dat die and' per
soen der godh dat woert dz
witten vaderlijcken herten
geuloeten is. Hier ind' tijt
met dijnen reynen lichaem
ontvangen soude werde als
dat wort vleys gemaect
wart van dijnen ioncfrou
welijcken vleysche en bloede
O Suete ioncfrouwe en
moeder doer deser groeter
wonden Hoe verhoert mij

arme sunderse en̄ ontfanct
mijn ghebet Ende verweerft
my troest in [illegible] saken:
Ter eeren gods ende mijnd'
sielen salich Amen ✝ Aue ma̅

O Maria reyne maget
Ich vmaen v der ou̅
vloedigher vrouden en̄ welde̅
die du in dijn siele ende licha̅
ontfinghes Doen du hordes
die mynlicke gruet die soe
suet luyde Doen gabriel die
enghel tot v quam En̄ spraeck
Aue ma̅ vol genaeden die he̅
is met dy Dat soe vrechtich
was dat die hemelsche schat
hier neder storden daer wy

alle mede syn verloest wter ewi
gher v̄doemenisse Dat inde vas
ten besloeten scrynen dyns megh
delicken lichaems sonder ontslu
ten wonderliken vast besloeten
was Doen die heilighe gheyst
van bouen in dy quam en̄ die
cracht des alren ouersten dy
omschen Doen du oetmoede
lijck dyn consent ghaues ende
spraeckes Siet hier die deerne
des heren my gheschiede nae dy
nen woerden O weerdrouwen
de moeder gods maria weest va
my erme sunderse gheloeft en̄
ghebenedijt Ende verhoert my
ghebet ende v̄weerst my troest

in deser saken Ter eeren gods
ende mynre sielen salichz Amē
O maria x Aue maria
suete moeder Ich bid
dy doer die onbegrijpelicke
vrouden die du in dijnre sielē
ende lyue ontfinges Doen du
desen schat ter werelt offerdes
te beddelem inden ermē huys
ken Doen du dyn ewych lieff
kyndeken baerdes sonder wee
ende der vroeliker ynngher
yubelacien die du haddes Doē
du dyn lieff kijnt aenbedes
gewaer god ende mensche ich
vmaen dy der hertelicker lief
den die du tot meenygen stondē

haddes Als du dyn leff kynt dz
soe genoechlick was aen te sie
in dynen armen naeuwste eñ
aen dyn megedeliken boerstē
druckdens ende du hem vrien
deliken cüstes Der onbegry
peliker waellusten ende ghe
noechten die du haddes wan
neer du dyn leff kynt op bor
des Ende als hy dy mz synen
cleynen erinken omwynck eñ
mz synen vroeliken oegesken
lachende aensach O maria
doer dier groeter vrouden wil
dā sich allet dat in den hemel
ende inder eerden is af vrout
Soe verhoert myn gebet eñ

v̄werft my troest in alle myn̄
druck Ter eeren gods ende
mynre sielen salicheit Amen

O maria x Aue ma̅
Suete Coninghinne
ich v̄maen v der ou̅uloedigher
vrouden die du in siele en̄ in
lyue ontfinghes opten dertie̅
dach Doen du saghes dat dyn
teder cleyne kyndeken va̅ soe
grooten heren en̄ mechtighen
mannen verhauen en̄ geeert
waert als god ende mensche
te gader Och wy gerne ende
in wat v̄smelten dyns merchs
saechstu hem doen aen Ende
wye betterlyck custes du he̅

die dij soe ghemaect hadde dz hij
wt dij gheboeren wolde sijn O
suete ma̅ doer dier groter vrou
den wyl die du haddes doe̅ sij
nz soe groeter oetmoedichz
neder vielen Ende offerden
hem golt wyrock ende myr
re dye sijnre conincklijcker
eeren wael betemenden en̅ sij
oec die ierste waeren die dijn
heff kijnt bekenden O suete
ma̅ om deser groeter vroude̅
wyl Soe v̄hoert mijn ghebet
ende v̄werft my troest in des
saken Ter eeren gods ende
mijnder sielen salichz Ame̅

Aue ma̅ spreckt op staende

Gheuete mã ich vmaen
dy der groeter vroudẽ
die du in siele ende in lyue ot
fyngtes Doen du dyn lief kynt
inden tempel vondes doen du
hem dry daghe vloeren haddes
In welken dry daghen ghy in
groeten druck ende lyde wars
want du wael westes dz dyn
lief kynt den doet vanden boe
sen ioeden lyden solde Eñ da
om waerstu in menniggher
hande twyuel dyure gedachtẽ
Daer om was dyn vrouden
onsprekelick groet doen du hẽ
gesont weder vondes Doer
deser groeter vrouden wil O

Suete mā Hoe ṽhoert myn ghe
bet ende ṽweerft my troest:
in deser saeken. Ter eere gods
ende mynre sielen salichz Am

O Suete x Aue mā
mā ich ṽmaen tv der
groeter eeren ende vrouden
die ghy in siele ende in lyue ōt
fingks opten heilighen Paes
dach Doen ghy v lief kynt nae
synder ṽrisenisse alder ierst
aensaecht met groeter vroudē
ende claerh̄z ende hy dē doot
ende alle noet ṽwonen had
de Ende hy v soe innnichlyck
gruetten ende m̄z v soe mynlic
sprack van synre victorien:

ende v̄twervinge des vians en̄ der
doet ende der vloessinge des me
schen geslecht Ende als hy van v
schenden gebenedyden hy v ende
seiden dat hy magdalena ende
syn ander vrienden oec troestē
woude Van welker vrouden v
blytschap oec vermerdert wart
O Suete moeder gods doer
deser groeter vrouden wil soe
v̄hoert myn gebz en̄ v̄weerft
my troest In alle mynē druck
Ter eeren gods ende mynder
zeelen salichz Amen P Aue mā

O maria alder suetste
moeder Ich vermaen
v der groeter vrouden die gy

in uwer sielen ende lyue ontfinct
Doen gy uwen lieuen s[illegible] ie[illegible] a
die gebenedyde vrucht ws lichaēs
saecht te hemel varen ende hy
met hem naem die schoen glo
se schaere die hy en paeschnacht
verloeste uutten voergeborchte
der hellen O suete edel' ionff
frouwe Maria. In deser vroudē
bekenden gy ws selfs blijtscapp
die gy noch naemaels ontfinghe
solt in uwer schoender hemelvart
O edel maegt maā moeder gods
Door deser grooter vrouden
wil Doe verhoert mijn ghebet
Ende bewerft mij troest in alle
mynē druck Ter eeren gods

ende mynre sielen salich. Amen.
O Maria ich Aue maria
bid v doer die grote vrou
den die gy hadt opten heilighen
pinxedach. Doen gy mitten apos
stelen mit besloeten doeren saet
ende v lieve kynt den heilighen
geist in dy ende in die apostelen
senden. Van welken hilighen geist
gy te voeren vervoelt waert
Ende als die apostelen vervoelt
hebben geweest sijn sy wt ge
gaen doer alle die werelt om
alle menschen toe bekeren tot
den geloue xpristi O Maria:
reyne maget doer deser groter
vrouden wyl verhoert my gelijc

ende my troest in alle mynen
druck Ter eeren gods ende
mynre sielen salichz Amen

O maria x Aue maria
O ich bid v doer dier
grooter vrouden wyl die gy
in siele ende in lyue ontfingct
Doen [illegible] v lieue soen v dẽ
engel gabriel senden ende
dede v te weten doen dz gy
van deser werelt scheyden
solt ende come by hem daer ghy
soe grooten verlanghen nae had
O mã doer deser grooter vrou
den wil die ic tot te spreken
en is die gy doen ontfingct Do
v hoert myn gebz ende v weerft

ny troest in deser saken Ter
eeren gods ende mynre sielen
salichz Amen x Aue mā grane
O maria ich bid v doer
dier groeter vrouden
wyl die gy in siele eñ in lyue
ontfynct Doen v gemynde:
soen ten derden dage ned' qua
mz eynder groeter menichte
der engelen Ende mz groeter
eeren ende glorien ende dy
soe gloriosliik op naem Met
siele ende met lyue ende setten
v ter rechter hant inden glosen
troen des hemels boeuen alle
engelen ende heilighen eñ gaff
v gewalt inden hemel eñ ind'

eerden Ende croenden v mitter cro
nen van .xij. sterren Doer die
eer daer Salamon af ghesproke͂
had ende daer waert ghy ghe
noemt eyn moeder der berm
herticheit ende alle dat hemelsce
vaderlant is v͛blijt en͂ v͛urout
mz dyure teghenwordicheit ende
van v soe sijn die hemelen honich
vloyende ghewordden Jae alsoe dz
nyemant onder eerden soe ellen
dich en is noch soe quaet du en
moetstes hem mede deilen va͂ dy
re ouervloedigher volheit is dz hijs
begheert Doer deser groeter
eeren ende werdicheit O edel ro
se Maria Soe verhoert myn

ghebz ende v̄vweerst my troest in
deser saken Ter eeren gods en̄
mynder sielen salichz Amen

Eyn suuerlyck ghebz van die lie
ue moeder Anna die lieue moe
der maria :

O Gebenedijet syste hilige
moeder sancta An
na met Joachym
dynen lieuen man
v naeme wyllen wy ghebenedie̅
want ghy droecht die lieue ma
get maria die moeder ons here̅
hemel ende eerde moet u eere̅
O Sancta Anna du biste der
edel steen daer alle der werelt
salichz aff quamen daer wt spr

die roese roet die jouncfrouwe ghuet
die schoen tuycht die suete vrucht
O Sancta Anna edel vrouwe mz
alle dynen heuen gheslecht gedenck
my arme ·N· ende dijn meysden die
dy eren Bidt voer ons god de he
Dat hi tot ons keer sijn genaede
soe balde ende beraede ons vroch
ende spade in bosche in velde In
water op lant Bewaer ons al
len voer sunden ende voer scan
de voer ydelheit voer al leeyt O
Anna Suete vrouwe behuet os
waer wy henen gaen voer boe
se werken woerden ende gedachte
O edel moeder Anna bescherme os
voer alle ongeluck voer scande

Voer armoede Voer cranckh Ende
voer den snellen doot O werde l̃
moeder O geslecht groet help ons
armen sd uut alre noet O ihū xpī
van Dauids Anna doechter wart
geboren Die gūnne mych dat ich
nz en werde verloeren Amen

Vanden meyden eyn schoen :
sermoen // Regnum mundi

Ich hebbe v̄smaet dat ryke der
werelt ende alle cierh daer in
om die liefte mijns heren ihū xpī
Dese woerde singet die heilige
kerke inder p̄sonen eenre perfe
licker bruyt xpī die sych hoer te
mael ganse gegeuen heeft in sijnē
dienst sd v̄ merckt alre liefste in

xpo wat eygenscappen een soe da
nyghe bruyt ende joncfrouwen
gods aen hoer hebben sal. Jst dz
dat sy gode behagelijck wyl syn
ende dat hy hoer aen neme eñ
sy toe lesten met hem voer in die
ewighe wertscap Dat hoer ziel
met hem ~~[illegible]~~ soe geheel ver
enicht wort dat sy nummermeer
inder ewichz van hem ende hy
van hoer verscheyden en werde
Die yerste eygenscap is eyn
joncfrouwe en behaget god-
nz ten sy dan dat sy v'smaet
dat rycke der werelt eñ hoer
scierhz Dat is dat sy nz vlyte
hoer bewaer voer inwendige

houerdie In ydelre eeren den
luden wtwendich te behaegen
Dat sy dan aenden lyue m̄z
cierh̄z der cleederen Off met
menNichgerley vergenkelycke
dyngen Ende dit moetse al
verlaeten om gods wil Niet
alleyn lyfflyck mer oec geiste
lick Dat is die wereld met
alle hoere cierh̄z Die steet jn
houdien jn ydelre eeren Jn
gueden schyn wtwendich Jn
geistelycke worden wt eynen
wertlicken herten van geiste
licken gauen of doechden van
eynen wael behagen der gueth̄z
Sulcs geschiet ende wed vaert

den Joncfrouwen xpi In soe
mennyghserley wyse dat het nz
lichtelyck toe seggen en is hoe
dese natuer desen reynen herte
nae staet om te bedriegen //
Die ander eygenscap is Sy
sal hoer vlytelyck hueden voer
ongheistelycke seden en wande
ringe ende voer scadelycke wy
sen wtwendich ende inwendich
Dat sy gheenrelepe stoltiz des
gemoerts ofte houdigen gebeers
hebbe voer den luden. Noch geen
relepe roemoer of groete achte
van hoer seluē en halde dat sy
wyser of cloecker sy dā een and'
Of dat sy hō wolde bescermen

waermense wolde vachten of v̄
drucken Mer met sachten worde
ende gelaet met alre oetmoedichz
hoer geue tot beteringe en̄ be
kenisse hoere gebreckelichz. Die
derde eygentscap is Het en is
niz genoch dat sy wete. dat sy li
den sal Sy moet oec hoer gunse
ouergeuen op al dat hoer verdrijt
ende dat hoer lyden brenget. ende
dat sy helpe inden wijngaert gods
aerbeyden mz alre verduldichz
jn eynen pueren gronde eens
oetmoedigen herten jn welcken
god alleyn rustet. Want gods
ruste is jn eynre gesueren herte.
die hoer seluen vnyet jn oetmoe

dickz wt gronde hoers herten . ond'
god ende ond' alle creatueren hem
niden doet off noet waer . En mz
desen grondelijcken v'nyeten hors
selfs v'criget watme behoeft . en
noch meer . want god begaeft de
sen mensche met al sijn genade
ende verhoegelse mz alre weer
dickz . daer mede hi sijne hijsen
gewerdiget ende begauet heeft
Die . vierde . eygenscap . eenre
gueder jofferen behoert toe . dz
se in desen leuen sal bestraeft
vachtet ende v'smaet werden
gelijck als den Cananeeschen
wijf van xpo gescheiden . En
dat doet hi noch huyden des

dages al sijn wtuitcoren vrienden
die hij sunderlinghe lieff heeft
ende den welken hij sunderlin
ghe genaede geuen wyl. dat sij
inwendelijck hardelijck straft
Ende hij oec van buten ouer
hem verhenght dat van al male
onder die voete gedruct werde
en hem quaelick toe gesproke wort
Onder hoeren ogen ind wred
omwaerts / Dan sal die jonef
frouwe xpi hoer seluen v̄smae
den te gronde en̄ hoer neder
drucken in ware oetmoedicht
Om god hoer daer in v̄urouwē
ende hoer niet werdich te achtē
des lijdens Mer god dancken

dat hy hoer sunderlinghe als die sy
nen mit synen gauen begauet. Die
wysde eyghentschap is dat eenre
yegheliker ioncfrouwe hoert toe
dat sy niet alleyn hier v̄smaet
wort voer den menschen. Mer
oec dat sy te gronde versmaet
ende met v̄duldichz allen toe
nael lyde ende den in hoer druc
ke ende nyemant daer van en cla
ghe. Men vyndt voel iofferen die
hem seluen ghenen v̄smaeden vō
den luden met worden en seyghe
dat sy sunderschen syn. Mer sy
solden dat seer qualick neme soe
dat yemant anders van hē seide
Ende hier in mach men wael

merken dat dit wael halff houdie
is. ¶ Een ioncfrouwe die niet oet
moedich en is van herten die mach
daer by bekenne alsoe vroe als hō
ontfelijck geschiet. oeck nz worde
soe wort sij onrustet. en neemt
voer oeuel watme hoer siet ende
begint hoer te ontschuldigen. En
sij en mach niet lyden datme hō
oeck schimpes wyse aen hoere ee
ren yetswat seyde: of daerme
se verachten wolde en daer sij
mede vacht wort en nochtans
wilse doch oetmoedich geacht sijn
¶ Een alre lefste alle v̄smadijn
ge die een mensche hem seluen
aendoet ende dat hij hem seluē

vachtert heeft cleynen gront der ot
moedicheit. Mer wanneer hy ver
smaet wort van eynen anderen
die sijns gelijck is ende sunder
linge die cleynre is dan hy dit
geet doer dat merch. Ende hier
in sal sich die mensche leeren ke
nen hoe oetmoedich ende v̄duldich
dich hy is. Die seste eygenscap
is dat die guede ionefrouwen
en v̄chesen hoeren tijt nz met gee
releyse v̄sumenisse of onachsam
h. Mer met groeter aendacht
ende begeerte hoers herten be
denckt sy dat lijden ons heuen
heren ihu xpi ende sijn vijf wo
den. ende sy en weet niet beters

Want geen denck en is hoer:-
noetter. dan dat sij hoeren tijt to
brenghe inden leuen ende lijden ons
lieuen heren. Om wees wijnne
sij alle denck verlaeten hoeft:-
Ende dit is alre ghueder ioffere
arthe dat sij alle hoer leuen met
arbeit uutwendich ende inwendich
toe brenghen ter eeren gods Ende
bidden om alre menschen salichz en
offeren hem seluen op voer alle ge
breken des gemeijnen volcs En als
dese ioncfrouwe xpi op hoer seluen
verlaeten wort ende hoer alle beste
ende aendachte van gode ontogen
wort ende alsoe bloet ende arme
ellendich is. dan soe dientse gode op

hoer selfs cost. ende in vasten geloeue
ende in alre gelatenre trurichz. dan
soe wort god van hoer geeert en̄ heeft
een sunderlinge waelbehaetten ae hō
Die seuende eygentscap is Sij sal
alleyn god aensien ende meynē in
alle hoeren werken ende onbecomert
sijn alre wtwendiger dinghen en̄ sij sal
doen recht offe niet en dede. sonder
alle wtwendige becummernisse recht
oft hō niet aen en ginck. Eyn al
sulcken gods dienresche begeert te
lyden alle v'smaetheit en̄ scande alre
menschen in die eer gods. ende en
begeert geen heerscappie noch eer
Sij en can hoer van geenreley
dingen v'heffen want die h geest

reghertse Sulcken menschen wer
den somtyt daer toe gedrongen dz
sy anderen menschen voer syn.
Ende dan wanderen sy ond' dien
in groeter vryntscappen mz grot
oetmoedichz en v'duldichz Dat
xpc sprack in ewangelio v' uulle
de Wie die groetste onder u is
die sy uwer alre dienre / Die
achtende eygentscap is Dese
bruyt ende ioncfrouwe xpi sal
stryden tegen alle v'genckelicke
dyngen. eer ende begeerynghe
Ende wanneer alsulcke begeery
ge begint cleyne te werden in
hoere herten. Dan wort sy yerst
aengenoechten van geistelick houdie

Dat is van eygen wael behagen
ende begheringhe tot tijtteliker
eeren. die nyemant gheheel v̄driy
ūen en mach dan god alleijn.
Ende hoe heilich die mensche is
nochtant heeft hij doch te strydē
hent in sijnen doot ende alre·
meist tegen geistelicke houdie
Ende hoe wael dattet is dat in
desen waerachtigen oetmoedigen
iosseren houdie noch gierichz hat
noch nyt of dier gelijcken geen ste
de besitten en mach nochtant soe
werden sij doch seer aengeuochten
van trachz (?) traectichz en̄ oncuysheit
die ind' natuere sijn. en̄ wt aennech
tinge des vleysch comē a(n)der doch

ne bivonen. ende dese aenvechtinghe dient hem tot groeter nuttichz
Want nv dese gods liefhebber sie
nz anders en mynne dan drucke
eñ lyden schande eñ allet dz pijn
lick is vtwendich eñ inwendich
om die mynne xpi eñ begeert
alsulcs wat voer alle schoonheit
hz ende ynnighe suetichz ende sij
heuet hier in meer vrouden eñ
genoechlichz dan in allen vtwen
digen troest den allen creatuerē
hoer geuen moegen Daer om
en mach hoer geen aēvechtinge
schadelick sijn off eynigerley aen
stoet der sunden inden nederstē
bewegynge Want hoer wylle eñ

begeerte is dat sy alle tyt yetswats toe lyden hebben Op datse in wa re oetmoedicheit gode hoeren lief hebber vnner aengenaem geuon den werde Dat wy alsoe den ioncfrouwe ionfferlycken staet moch ten halden Des helpt ons god

Dit is eyn ander Amen sermoen utten seluen boeck va vier dyngen

Dat yerste is dattu dyne lichaem aftreckes allet dat hem wael doet. ne eten en dreken. aenslaepe. Aen waken en aen allen gemacken Dat and is du salste wederstaen den dorst

ende troest der werelt ende werlt
liken dijnghen ende sorghender werlt
Laet den doeden hō doeden begrauē
ende volghe du gode nae Ist dy af
steruen dijn vrienden Off dy staet
toe vroude tumer Eer rijcdome
dat sy dan wat het sy dattu aenghaet
of beperghent draghet dat met ver
duldicheit in god Ende heilich man
spreect. met wien du dy bedroeuest
in dien salstu gheordelt werden Die
Pauwels seit ghy sult v achten doet
der werelt Die doede en achtet
niet of men hem louet of schelt.
gheue ofte neme Een steruende mē
sche ende gaue om alle golt ende edel
len ghesteenten Of om alle eer vriende

of vroude of troest is eyn enich hā
Dat derde is dattu heuest een op
gerichte gemoede in god al tijt in eē
tegenwordich gods Ander waer is
wijstu den scepper der creatueren
soe moetstu ontberē die creatuerē
Want het en mach anders nz sijn
Alsoe voel dijn ziele geblotet is Al
soe voel weyniger creatueren Al
soe voel meer gods. dat is recht
een gelijck roep Spricht Augusti9
Waer van soldet anders comen
datti god alsoe vreemde sij en dat
dij sijn lijfelijcke tegenwordich
soe decke ontogen wort Dat en
is geen ander sake dan dat dijn
gemoede nz bloet ende ledich is az

du mitten creatueren becomert byste
ende daer mede vbleet, Daer van
seit Sinte Bernaerdus Contem
platio Beschouwelicheit en is anders
niet dan een aenhanghen aen god mit
enen vergheten alre tytlicker dinghen
Daer van seit Sinte Augustinus
Die contempliert die daer vry is
van eertschen ghedachten ende denckt
op die dinghen die godes syn Du
salste een denck weten Waerstu
ledich der beelden der creatueren
dan mochste god sonder onderlaet heb
ben Want hy en moch hem niet
onthalden noch inden hemel noch
inder eerden. Hy moeste in dyn comen
Ofte hadde hy dat ghesworen hy moeste

syn wort v̄wandelen ende in dy come
Ende hy moetste dyn siel ganse ver
willen als hy ledich vonde Of keert
waer du wylste alle die wyle dy die
creatuere in dy syn soe moetstu
god ontberen Neemstu hem des
dynen een cleyn Sonder twyuel
soe neemt hy dz groete ongeme
ten deel Dat vierde is. du salste
dyn natuerlycke synne in bedwanck
halden ende der geweldich syn alle
tyt// Du salste sien en̄ nz sien en̄ nu
mer dyn oren noch dyn ogen ophef
fen dan tot nutte dyngen Dyne
handen ende voeten noch geenre
dynre lytmaten laten dan in be
dwanck ende in groeter seekerheit

Dat daer nummer in vallen noch
gehoert noch gesien en werde dã
dat godlick is // Dyiute Augustinus
seit Wy sullen steruen en niet
steruen Wy sullen onse natuer
mit gewelt onder drucken ende onse
sinnen Hoe is god onser ghe
weldich Ende sond' allen twyuel
al soe werden wy oec onss selues ge
weldich Amen // Item tot volmaect
heit van salicheit en mach nyemant
comē sonder volmaectheit van doech
den en heilicheit daer wy gode me
de gelicken Daer toe hoeren
drye puntten. Als kenisse. der
waerheit. Mynne. der guetheit
Werck der gerechticheit //

O Alder mogenste Maria op dat gy
my in die ure van mynder doot alsoo
versterchen wilt dat ick neygen
af verwonnen en werde, soo diene
wy u soo groeten wy u seggende Ave

O Alder wyste Maria op dat gy
ons inde ure onser doot alsoo
wil dat ons den boosen viant niet
bedrigen en magh soo dienen wy u
soo louen wy u soo groeten wy u
seggende Ave Maria

O Aldersoetste Maria op dat gy ons
die bitterheyt der doodt in soeticheyt
veranderen wil soo dienen wy u soo
louen wy u soo groeten wy u seggende A

O keyserinne en gebiederse der hellen
Maria op dat gy de boose viant ge-
bieden wilt dat hy onse sielen niet

wij onser doot niet en quellen soo
dienen wy u soo loouen wy u soo:
groeten wy u seggende Aue &c

O vrouwe van alder werel Maria
op dat ghy ons vercryghen wil dat ict
in onser doot die verdienste der
heiligher kercken ons te stade mogen
comen soe diene wy u soo loouen wy
u soo groeten wy u seggende Aue

O weerdige Moeder godts Maria op dat
ghy uwen lieuen soon bidden wilt dat hy
ons inde vre onser doot door syn heilige
verdiensten onse sielen saligh maken
wil soo dienen wy u soo louen wy u
soo groeten wy u seggende Aue

O Coninginne van den hemel Maria op
dat ghy ons van een goede plaets versien
wilt in dat schoon eeuwich leuen
soo dienen wy u soo loouen wy u
soo greuten wy u seggende Aue.

O hooghe gheloofde glorieuse eeuwighe
Coninginne Maria wilt geven ons u segen
tot een eeuwigher pant o goedertierenste